

РОБЛЯТЬ ФАЕР-ШОУ
ДЛЯ ВОРОГІВ

с. 9

СЕРЕДА
11 січня 2023

ТІЛЬКИ
ПЕРЕВІРЕНІ
ФАКТИ

№ 2

ВИНАЙШЛИ СВІЙ
ГЕНЕРАТОР

с. 18

1
блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

TE.20MINUT.UA

ПАКЕТІВ НЕ БУДЕ

ПЕРЕВІРИЛИ, ЧИ Є ПОЛІЕТИЛЕН У МАГАЗИНАХ

с. 2

Ми та майже 50 незалежних
локальних медіа АНРВУ вижили
завдяки вашій підтримці

ДО ПЕРЕМОГИ!

Ukrainian
Media Fund

Асоціація
Незалежні Регіональні
Видавці України

Danske Medier:

BONNIER
News

ЯК ОБІЙТИСЯ БЕЗ ПОЛІЕТИЛЕНУ?

Екологія ■ Із 1 січня 2023 року остаточно набрав чинності Закон України «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України». Усі надтонкі мають повністю зникнути з торгових точок. Альтернативою їм повинні стати біорозкладні. Яка ситуація у тернопільських магазинах – ми перевіряли

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Журналісти «RIA плюс» перевірили, чи пропонують у магазинах споживачам поліетиленові пакети та чи є варіанти пакувань на вибір? Ми завітали до мереж: «Рукавичка», NOVUS, «Делікатес», Sim23, «АТБ» та «Комора».

«Рукавичка» (вулиця Кн. Острозького, 18)

У магазині «Рукавичка» ми помітили пакети у відділі фруктів та овочів, хліба та солодощів. Усі пакети у формі майки, розмір 22x45 см. Товщина пакетів 12 мікр метрів. Продавці зазначають, що це біопакети. Один такий пакет вартує 1,50 гривні. Але жодного маркування на ньому ми не помітили.

Враховуючи те, що звичайних пакетів у магазині немає, а більша частина людей ще не звикли носити із собою екологічні мішечки з тканини чи сітки, то доводиться купувати. Також у хлібному відділі є спеціальні паперові пакети для випічки. Тож не обов'язково брати за 1,50 гривні прозорі біорозкладні.

Якщо ваша покупка більша, ніж кілограм цукерок, батон чи кілька картоплин, тоді продавчині на касі обов'язково запропонують вам придбати великий пакет. Ви можете купити велику господарську сумку за 19,90 гривень або паперовий пакет за 8,90 гривень. І потім ще не раз використовувати під час покупки.

Ще є звичайний великий полі-

етиленовий пакет. За розмір 30x40 см треба віддати 4,90 грн, за 34x55 см – 5,90 грн, а 45x64 – 6,90 грн.

Магазин ми відвідали 9 січня, о 12.48.

NOVUS (вулиця Перля, 3)

У цьому супермаркеті споживачам пропонують пакети різного розміру. У відділі з цукерками та крупами ми помітили звичайний пакет-майку для вагових, сипучих товарів. Його ціна – 0,25 грн. Пакет тонкий і не біорозкладний. Про розмір та товщину виробу інформації немає.

Вже у відділі з фруктами та овочами на стендах із пакетами є як звичайні, так і біорозкладні. Розмір одного 240x420 мм, товщиною 18 мікр метрів. Зазвичай пакет коштує 1 грн, а враховуючи акцію – 0,50 грн. На пакеті вказано, що він вироблений із сировини, що компостується, а також у складі містить кукурудзяний крохмаль. У відділі випічки пропонують лише паперові пакети.

Люди беруть як біорозкладні, так і звичайні. А ось під час придбання м'яса продавчиня нам запакувала товар у звичайний поліетиленовий пакет. На вибір не пропонували.

Також можна купити великий пакет з Крафт паперу – це екологічний матеріал, який вже давно використовують для виготовлення упаковок різного розміру. Ціни на них коливаються від 25,99 грн до 29,49 грн. Всі вони з ручками.

сипучих продуктів, льоду. У свою чергу магазини встановили власні ціни на поліетиленові пакети. Вони стартували від 0,10 до 0,25 гривні. З 10 березня 2022 року заборонили користуватись у торгівлі тонкими пакетами (зі стінками 15-50 мкм), оксорозкладними (там є добавки для швидшого розпаду на мікропластик) та надтонкими.

Доступними залишилися надтонкі (до 15 мкм), але лише як виробнича упаковка і лише конкретного розміру (ширина до 22,5 см, глибина – до 34,5 см, довжина – до 45 см разом із ручками).

А ось 1 січня 2023 року є вирішальним етапом для поціновувачів поліетиленових пакетів, адже у магазинах мають залишити для власного користування споживачів лише біорозкладні пакети. Усі інші пластико-

ПОЛІНА ДАЙНЕГА

У «Рукавичці» на касі пропонують не лише поліетиленові пакети, а й господарські сумки чи паперові

На касі ми ще побачили велику тканинну брендову сумку, малі господарські сумки за 14,99 гривні та звичайні пластикові пакети, ціни на них від 4,00 до 5,50 грн.

Магазин ми відвідали 9 січня о 13.36.

Біорозкладні пакети поступово з'являються в магазинах і коштують до 2 гривень

«Делікатес» (вулиця Торговиця, 37а)

У відділі овочів та фруктів ми помітили ціле пакування звичайних поліетиленових пакетів. Вони без ручок. Лежать біля ваг та помір лотків із продукцією. Такі ж пакети пропонують і у відділі солодощів.

На касі в наявності лише середні біорозкладні пакети у формі майки і коштують 5 гривень, а ось трохи більший паперовий без ручок

5,50 гривні.

У магазині ми були 9 січня о 13.33.

Sim23 (вулиця Торговиця, 7)

У відділі фруктів та овочів на стійці з пакетами були лише біорозкладні у формі майки, коштує 1,50 грн. На ціннику на звичайні пакети-майки вказано – 0,25 грн, а ось сам товар відсутній. У відділі з випічкою в наявності лише крафтові пакети різних розмірів.

Для покупок до 7 кг пропонують пакет із полімерних матеріалів. Один коштує 4,00 грн. А ось якщо хочете торбинку, то є варіант бавовняних за 130 та 150 грн. Вони однакові за розміром та з ідентичним принтом. Чорна коштує дорожче.

У магазині ми були 9 січня, о 13.28.

«АТБ» (вулиця Торговиця, 9в)

Ми обійшли всі відділи у супермаркеті, але жодного біорозкладного пакета знайти не вдалося. Біля корзин із цукерками, овочами, фрукта-

ми та яйцями лише звичайні поліетиленові пакети. Без ручок коштує 0,15 грн, а з ручками за 0,20 грн.

А вже на касі є сумки для господарчих потреб. Розміром 360x390 мм або 360x340 мм коштує 12,90 грн. Біорозкладний пакет, розміром 30x50 см, вам обійдеться у 4,00 грн.

Також є варіант звичайних поліетиленових пакетів для великих покупок. 34x55 см коштує 3,90 грн, а 45x65 см – 5,40 грн.

У магазині ми були 9 січня о 13.18.

«Комора» (вулиця Торговиця, 11в)

У коморі майже весь товар продається в пакуванні від виробника. Ми обійшли всі ряди і знайшли звичайні поліетиленові пакети лише біля ящиків з яблуками. Інформація щодо їх розмірів та вартості відсутня.

На касі пропонують придбати вже великий пакет. Зі слів продавчинь, пакети не біорозкладні, звичайні поліетиленові. Але такі цупкі наразі не є забороненими. Середнього розміру пакет коштує від 4,00 грн.

У магазині ми були 9 січня о 13.02.

Що пропонує закон?

Закон України «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-20#n21>) впроваджували у кілька етапів, адже як ми вже казали, відмовитися від пластику так одразу не вийде. Тож, як українців привчали жити без поліетилену? 10 грудня 2021 року почав діяти закон, який обмежує використання пластикових пакетів. Вони б мали зникати поступово і більше того, покупців змусили за них платити. Вже 20 грудня 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив мінімальні роздрібні ціни на пластикові пакети товщиною понад 50 мкм, найдешевші коштуватимуть 2 гривні. Натомість ця ціна не поширювалася на надтонкі пластикові пакети, що призначені для пакування та транспортування свіжої риби, м'яса,

ві пакети товщиною менше 50 мкм забороняються. Товстіші пластикові пакети дозволені за гроші, бо є змога відправити їх на переробку. За порушення вимог керівники магазинів сплачуватимуть штрафи. Згідно із законом, у розмірі від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення – у розмірі від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. А ось за безоплатне розповсюдження пластикових пакетів штраф у розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Якщо порушення повторне протягом трьох років, то буде штраф у розмірі від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Чи складно без поліетилену? Наші висновки

Як бачимо, у магазинах та супермаркетах Тернополя поступово переходять на біорозкладні пакети. Все частіше ми зустрічаємо біопакети або господарські торбинки як у продуктових магазинах, так і у магазинах побутової хімії, краси, одягу.

Ми не з чуток знаємо, що відмовитися від звичайних пакетів не так і просто. Влітку 2022 року наша журналістка провела експеримент і намагалася тиждень прожити без поліетилену та замінювати його на бавовняні мішечки або мішечки-сіточки. Проблема в тому, що деякі українці не готові платити кошти за пакети. Ми звикли, що до 2021 року отримували їх безкоштовно. Інколи навіть споживачі брали їх у магазинах у необмеженій кількості.

Найважче відмовитися від використання поліетилену під час купівлі свіжого м'яса чи риби. Адже у бавовняній мішечок, власне як і в мішок-сітку його не покладеш. А ось із фруктами та овочами куди простіше. Якщо купувати один лимон чи кілька бананів, то не обов'язково брати пакет, можна чек наліпити на продукт, а перед вживанням його просто ретельно вимити.

Чи вдалося протриматися нашій журналістці і чи дійсно користування екологічними торбинками обійдеться дорожче, ніж звичайними пакетами – читайте у нашому матеріалі: [скануйте QR-код](#)

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Вадим Єпур. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Аварійна газу 104, 51-51-26
Аварійна водоканалу (диспетчер) 51-97-58, (050) 437-43-53
Аварійна тепломмереж 25-48-10
Аварійна електромереж 52-24-66

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Гаряча лінія Тернопільської міської ради у робочі дні, з 9.00 до 18.00 067-009-15-40
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
Управління Держпродспоживслужби 52-01-45
Управління транспортних мереж 52-15-14
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

НА ВИРОБНИЦТВО ПОТРІБНІ ПРАЦІВНИКИ ВИСОКА ЗАРОБІТНА ПЛАТА

- МАЙСТЕР ЗМІНИ
- НАЛАДЧИК НА ЛИСТОЗГИН
- НАЛАДЧИК
НА ТЕРМОПЛАСТАВТОМАТ
- НАЛАДЧИК НА ПРЕС (ХШУ)
- ШЛІФУВАЛЬНИК
ПРОФІЛЬНОГО ШЛІФУВАННЯ
- ШЛІФУВАЛЬНИК
ПЛОСКОГО ШЛІФУВАННЯ
- СЛЮСАР-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИК
- ТЕХНОЛОГ
- ПРОГРАМІСТ-ТЕХНОЛОГ
- КОНТРОЛЕР ЯКОСТІ

- СЛЮСАР З
МЕХАНОСКЛАДАЛЬНИХ РОБІТ
- ОПЕРАТОР ВЕРСТАТІВ З ПРОГРАМНИМ
КЕРУВАННЯМ
- ОПЕРАТОР ПРОФІЛЕВИГИНАЛЬНОГО
АГРЕГАТА
- ПОМІЧНИК
СЛЮСАРЯ-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИКА

- ФРЕЗЕРУВАЛЬНИК
- ТОКАР
- ТОКАР-РОЗТОЧУВАЛЬНИК
- ЕЛЕКТРОЕРОЗІОНІСТ
- ТЕРМІСТ

МИ ПРОПОНУЄМО:

1. ВИСОКА ЗАРОБІТНА ПЛАТА
2. НАДАЄТЬСЯ ЖИТЛО
ДЛЯ СПЕЦІАЛІСТІВ
3. ХОРОШІ УМОВИ ПРАЦІ
4. ДОВЕЗЕННЯ ДО МІСЦЯ
РОБОТИ ТА ДОДОМУ
5. ПЕРСПЕКТИВА КАР'ЄРНОГО РОСТУ
6. ОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Звертайтеся за адресою: вул. Подільська, 46
Довідки за телефоном (067) 352-72-89

ДМИТРИКА ВЖЕ УСИНОВИЛИ. А ЯК ДІТИ З «ВІКНА ЖИТТЯ»?

Діти ■ Жінку, яка викинула тіло своєї дитини на смітник у Борщеві, досі не знайшли. Скількох дітей підкинули до «Вікна життя» минулоріч, і де зараз ці дітки, читайте

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44, IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Дмитрика, якого у перший день життя мати відвезла та покинула у приміщенні недіючого молокозаводу, вже усиновили. Про це повідомили у Товстенській громаді. Підтвердили інформацію й у «Малютку», де після лікарні перебував малюк.

Малюка покинули померати від холоду

Ми поцікавились долею ще двох хлопчиків, яких у перші дні війни підкинули до «Вікна життя», розташованого у міськклікарні №2. Одному було близько місяця, іншому — два дні. На щастя, це були єдині підкинуті малюки у 2022-му.

Поцікавились «RIA плюс», як просувається слідство у ще одній резонансній справі, коли у Борщеві на сміттєзвалищі виявили тіло немовляти.

Нагадаємо, незнайома дівчина почула дитячий плач, коли проходила повз територію недіючого молокозаводу, підійшла ближче та побачила дитину. Новонародженого хлопчика знайшла жителька селища Товсте. Вона забрала його, занесла в місцеву їдальню та викликала поліцію. Про це 2 листопада 2021 року повідомили у відділі комунікації головного управління Нацполіції в області.

За словами правоохоронців, хлопчик був доношеним, народжений не більше доби тому. Його доправили до лікарні з переохолодженням, але загрози життю малюка тоді не було. Даний факт внесли до ЄРДР, згідно з ч. 2 ст. 135 ККУ — залишення в небезпеці матір'ю стосовно новонародженої дитини, якщо матір не перебувала в обумовленому пологами стані. Санкція статті передбачає покарання у вигляді обмеження волі на строк до трьох років або позбавлення волі на той самий строк.

Малюк спочатку перебував у лікарні, а потім його направили

до КНП «Тернопільський обласний центр реабілітації та розвитку дитини» ТОР, який тернополянці називають сиротинцею «Малютка». Покинутаго хлопчика назвали Дмитриком Українцем. Матір тут не бачили жодного разу.

— Малюка вже усиновили, — повідомила директор КНП «Тернопільський обласний центр реабілітації та розвитку дитини» ТОР Інґа Кубей. — З ним все добре. А маму ми не бачили в нас...

Ні, ні до рішення суду, ні після нього жінка долею сина не цікавилась, розповіли «RIA плюс» у Товстенській територіальній громаді.

«Ні до рішення суду, ні після нього жінка долею сина не цікавилась. Матір досі ніхто не бачив»

Вона, як і раніше, живе звичним життям, ніби нічого і не сталося.

Народила Інґа приблизно о 7 ранку. Загорнула дитя у дитячу куртку. Закутала маля в сіру ковдру і поклала до сумки. Десь о 9-тій малого повезли до Товстого та залишили у приміщенні закинутаго заводу. Там його через кілька годин знайшла 14-річна Галина. Саме дівчинка захотіла, аби знайденого малюка назвали Дмитриком. Дорослі прислухались до рятівниці.

Відбулась умовним терміном

Коли малого привезли до лікарні, його температура була близько 34 градусів. За іронією долі, до того ж медзакладу невдовзі поступила і сама породілля — після домашніх пологів у неї почалися проблеми зі здоров'ям. Більше того, і сина, і матір приймала одна й та ж лікарка.

На обліку, як ми дізнались, майбутня мати не перебувала. У малюка невдовзі почалась пневмонія, і його перевели до обласної дитячої лікарні. Звідти — до «Малютка».

Після того випадку родину взяли на соціальний супровід громади. Вивчали побутові умови та як живуть інші діти. Загрози їхньому життю, запевняють у громаді, немає.

Санкція статті, за якою обвинувачували Інґу Д., передбачає покарання у вигляді обмеження волі на строк до трьох років або позбавлення волі на той самий строк. Проте тюрми жінка unikнула і відбулась «умовним терміном».

На підготовчому судовому засіданні, яке у Заліщицькому райсуді відбулось 12 січня 2022 р., обвинувачена зізналася у скоєному і розповіла, що дуже шкодує про свій вчинок. Процесуальний прокурор підписав з обвинуваченою спеціальну угоду про визнання винуватості.

— Заліщицький районний суд визнав винною мешканку села Нагір'яни в тому, що вона залишила в небезпеці своє новонароджене немовля. Але з огляду на те, що жінка сама визнала свою вину і розкаялася у вчиненому, її засудили до двох років позбавлення волі, — розповів керівник Бучацької окружної прокуратури Михайло Новосовський. Суд врахував, що обвинувачена раніше не притягувалася до кримінальної відповідальності, то присудив їй один рік умовного терміну.

Двох малюків теж усиновили

Маму малюка з Борщева, тіло якого знайшли на смітнику 29 квітня 2021 року, шукають досі.

Нагадаємо, тіло новонародженого хлопчика на Боршівському сміттєзвалищі 29 квітня близько 13.00 виявили працівники комунального підприємства. Про це вони одразу повідомили в місцеве відділення поліції.

Під час огляду виявили, що немовля було загорнуте в дитячу ковдру. Працівники поліції з'ясували деталі смерті дитини і звернулись за допомогою до місцевих мешканців. У ЗМІ публікували дані та фото ковдри, в яку був загорнутий малюк. Сподіваючись, що хтось таки впізнає просторадило. Правоохоронці навіть гарантували анонімність.

Дмитрика вже усиновили, кажуть у медзакладі. З ним все добре. А маму там і не бачили

Та знайти жінку, яка викинула тіло дитини на смітник, не вдалось досі. Двох хлопчиків, яких підкинули у «Вікно життя» на початку війни, вже теж усиновили, запевнила Інґа Кубей. Причому обидва дуже швидко знайшли нових батьків.

Більше немовлят у «Вікно життя» не підкидали, повідомила заступниця директора з медичної роботи КНП «Тернопільська комунальна міська лікарня №2» Ольга Сидорчук.

Нагадаємо, 12 березня 2022 року близько 14.30 на лінію «102» надійшло повідомлення від медпрацівника про те, що у «Вікно життя», яке облаштоване в приймальному пологовому відділенні міськлікарні №2, залишили немовля. На місце виїхала поліція. Як з'ясувалось, хлопчику було близько 2 днів від народження. Він був здоровим.

Як розповіла Ольга Сидорчук, з дітьми зараз все добре.

Скількох дітей усиновили торік на Тернопільщині

Сімох дітей усиновили у 2022 році на Тернопільщині. Про це повідомив начальник служби у справах дітей ОВА Ростислав Дрозд. Процес усиновлення попри війну практично не зупиняли.

— Усиновлення було лише припинено на територіях, де належним чином не могли діяти органи влади, — пояснив Ростислав Дрозд. — Це тимчасово окуповані території і ті, що поблизу них.

На початку повномасштабного вторгнення не функціонували суди. А для рішення про усиновлення потрібен був витяг із Рее-

стру. Тому нетривалий час процес призупинили. Коли почали діяти Реестри, все внормувалось.

— У нас була невелика затримка, може місяць-два, і відновився процес усиновлення повноцінно, — каже Ростислав Дрозд. — До травня не діяли Реестри, і неможливо було, скажімо, отримати ту ж довідку про несудимість кандидатів. Згодом внесли зміни в нормативно-правові документи, і відтоді такі довідки можна отримати через «Дію». І перешкоджань для майбутніх батьків, якщо вони пройшли навчання і збірли всі необхідні документи, немає.

Подаруйте Давиду можливість жити без болю

Давид вірить, що він обов'язково одужає і готовий терпіти неприємні процедури та реабілітацію

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

Давид Ревнюк продовжує боротьбу з рідкісною хворобою — гліозом. У нього відмирають клітини головного мозку. Але лікарі дають надію на одужання дитини — необхідно пройти курс дорогого лікування. Подаруйте 8-річному Давиду на новорічно-різдвяні свята можливість жити повноцінно та без нестерпного болю!

Давид переніс вже три пересадки стовбурових клітин. Це новий метод лікування гліозу. Також хлопчик регулярно проходить курси реабілітації, щоб відновити пошкоджені ділянки мозку. Ці процедури часто болючі та неприємні, але Давид готовий долати ці труднощі та розуміє — це

допоможе одужати, — розповідає мама Світлана Ревнюк.

— Спершу ми планували, що чергова пересадка стовбурових клітин відбується уже цієї зими, але її наразі перенесли, оскільки стан Давида не дозволяє провести цю процедуру, — каже мама. — Наразі ми проходимо курс реабілітації, щоб відновити втрачені клітини мозку. Після цього — ще одна пересадка. Ми вже бачимо, що лікування приносить результат. Давид може спати до 11 години дня, хоча раніше сон у нього був поганий. Головні болі та напади теж зменшилися. Лікарі дають нам надію, що син одужає.

Але для цього потрібно зібрати чималу суму — загалом понад 1,2 мільйон гривень. Важлива кожна гривня.

— Ми звертаємося до всіх небайдужих, які мають можливість допомогти Давиду. Це наша єдина дитина. Ми не опускаємо руки і готові робити все для того, аби він жив повноцінно.

Всі кошти, які заробляють бать-

ки, йдуть на лікування дитини, тож без допомоги небайдужих родині Ревнюків не впоратися. Допоможіть Давиду відчути себе здоровою дитиною та забути про постійні процедури та реабілітації!

Реквізити для збору допомоги:

PrivatBank 4731 2191 2327 8743 Ревнюк Світлана Вікторівна
IBAN: UA14305299000026202746468127
Ревнюк Світлана Вікторівна
4149 6293 5609 2304 Ревнюк Роман Васильович
Рахунок для переказу в євро:
PrivatBank
IBAN: UA103052990262056400929081717
Ревнюк Роман Васильович
MONO BANK
4441 114416357877 Ревнюк Світлана Вікторівна

ВИБУХ ГАЗУ: ДОСІ НЕМА ВИННИХ

Суди ■ Ми дізнались, де зараз травмовані підлітки і що їм довелося пережити. Дехто з них шукає порятунку за кордоном, бо тут їм вже допомогти не в змозі. А батьки досі згадують обнадійливі слова тутешніх медиків: за рік-два ви все забудете, у дітей все загоїться. А вже минуло три роки... І кінця не видно, ані в повному одужанні дітей, ані в тому, що покарають винних у трагедії

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELIAKOVA@GMAIL.COM

Рятували всіх світом

Судові слухання тривають, але за рік справа навіть не зрушилася з мертвої точки і досі перебуває на етапі допиту свідків. Днями минуло три роки з дня трагедії, яка мало не коштувала життя 8 дітям: у сільському клубі в с. Угринів вибухнув газ, коли підлітки репетували різдвяний вертеп.

Вже третій рік більшість із них терпить біль та намагається подолати комплекси через знівечену зовнішність. А їхні батьки докладають максимум зусиль, аби діти просто навчилися жити з цими травмами, нестерпними болями і рубцями. І буквально перевертають гори, не втрачаючи надії на повноцінне життя своїх нащадків.

Люди, які постали перед судом у статусі обвинувачених, живуть, як і раніше, ходять на роботу у власних справах. І зрідка навідується до суду. В липні було останнє засідання. Наступне довелось перенести, бо, за словами мами одного з травмованих хлопчиків, на суді не було однієї з обвинувачених. Суд повідомили, що вона хворіє. Буквально за день ця ж мама зустріла жінку на базарі — та йшла з подругою, робила покупки, жартувала і зовсім не виглядала хворою. А мама покаліченої дитини розвернулася і пішла додому, бо, каже, й забула, за чим приходила на ринок...

У грудні у справі призначили нову прокурорку, якій потрібен час на ознайомлення з матеріалами. Тому засідання перенесли, на ньому планують допитувати свідків. Родини постраждалих дітей хочуть вірити, що справа таки зрушить з мертвої точки і винних у трагедії, яка поділила життя десятка родин на до і після, таки колись покарають.

Клуб ремонтують

Зруйнований сільський клуб, де сталася трагедія, — у центрі села, при дорозі загальнодержавного значення з високим трафіком. «Стоїть руїною, як свідок нашої біди. І щодня нагадує про пережитий жах», — казали батьки покалічених дітей ще рік тому.

Його колись ремонтували усім селом. Матеріали збирали по людях. А тоді там були концерти, святкові танці та дискотеки, пригадують в Угринові. Молодь сама все організувала, та й старші долучались. Весело було, дружно, приїжджали багато молоді з інших сіл. Удень тут розкладали тенісні столи, діти мали куди вийти. Сусіди тишилися, що є

Нагадаємо, пожежа виникла у сільському клубі 3 січня 2020 року. Вогонь охопив половину будівлі, площа якої близько 60 кв. м. О 17.40 до рятувальників надійшло повідомлення про вибух та подальше горіння в приміщенні клубу в с. Угринів — тоді Підгаєцького району.

В результаті вибуху постраждали восьмеро дітей віком від 12 до 17 років. Підлітки саме проводили репетицію різдвяного вертепу. Травмованих дітей екстрено госпіталізували. А відомості про подію внесли до Єдиного реєстру досудових розслідувань за частиною 2 статті 272 ККУ — порушення правил

Днями минуло три роки з дня трагедії: у сільському клубі в с. Угринів вибухнув газ, коли підлітки готували вертеп

безпеки під час виконання робіт із підвищеною небезпекою. Санкція статті передбачає обмеження волі на строк до п'яти років або позбавлення волі на строк до восьми років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Семеро хлопців тоді перебували на лікуванні в обласній дитячій лікарні. А Ігоря — Михайла Георгію, стан якого був найважчий, відправили тоді на спеціалізоване лікування до Києва. Небайдужі відкривали благодійні рахунки та оголосили тоді про збір коштів для потерпілих внаслідок вибуху дітей.

— Було встановлено, що до

У результаті вибуху газу у клубі постраждали восьмеро дітей віком, від 12 до 17 років

гілки, яку підключали газовики, була приєднана інша гілка, яка була несправною і розміщувалась за кілька метрів до клубу. Через цю гілку пішов газ крізь щілини в землі. Газ накопився, і внаслідок цього стався вибух, — повідомив начальник Головного управління Нацполіції в області Олександр Богомол. — Ми зафіксували, з чим були газовики, яким було приладдя, в ту ж ніч вилучили всю документацію, яка супроводжувала це підключення. Під час вибуху постраждав і син поліцейського.

Справу передали до суду влітку 2021 року. Батьки обурювались затягуванням судових слухань та семеро з восьми звернулись до суду, аби їм змінили суддю. Батькам постраждалих дітей відмовили, і справа знову повернулася на розгляд до Підгаєцького райсуду.

Через що довелось пройти восьми обпеченим і покаліченим хлопцям за ці роки від дня трагедії, їхні батьки завжди говорили дуже обережно. Нам вдалось дізнатись, через що пройшли їхні діти і як живуть зараз.

Юрко пережив 28 операцій

Марія Погребнюк, мама 16-річного Юри, каже: лише згодом прийшло розуміння, що позитивних змін у дітей — замало. Зовнішність не покращала, а надія на ідеальні обличчя і тіла після пластик, танула з кожним днем. Попереду було заплановано ще чимало операцій, а це шалений біль. Але чи не найгіршим був моральний стан дитини... Подібне переживали і майже всі хлопці, які того дня постраждали від вибуху. У всіх спотворені обличчя, руки.

Родина Юрка виїхала до Сполучених Штатів Америки. Але не на початку повномасштабного вторгнення, а значно пізніше. Коли надія дати раду здоров'ю і зовнішньому вигляду сина в Україні розтанула. До цього він пережив 18 операцій.

Юрко у Штатах потрапив до дуже хорошої школи за програмою для дітей з України. Малому там подобається. А батьки якомога більше намагаються його навантажити, аби, як кажуть, «зайняти його голову». Щоб не думав про проблеми і забув про комплекси.

— Щодо лікування сина, ми звертались до місцевої клініки у Філадельфії, де проживаємо, але тут лише розвели руками, що

Вибухом у клубі знесло дах, пошкодило стіни

втрачено час, і все потрібно було робити до двох років, — розповіла Марія Погребнюк. — Я була в розпачі. Але звернулись до Геннадія Фузайлова, він приїжджає щороку в Україну разом із групою пластичних хірургів, які рятують дітей з тяжкими опіками і вродженими вадами. Саме пан Геннадій призначив зустріч з іншим лікарем. Ми вже були на прийомі, і 22 січня їдемо на першу операцію. Їх має бути серія.

Де зараз і як почувуються хлопці

У 16-річного Сергія Думи після вибуху і лікувань були рубці на обличчі, травмовані руки. У 18-річного Ігоря Георгію обличчя, руки і майже половина тіла в рубцях. Хлопець після вибуху пережив надскладну операцію у Дніпрі. Цього року мала бути наступна, але через війну в Україні хірурги не приїжджали. Зараз родина шукає клініки за кордоном — у Туреччині або Іспанії.

Вісімнадцятирічному Павлу Корбі на перших етапах лікування пришивали руку до живота, аби таким чином наростла шкіра. Півтора місяця хлопець так ходив. Проте все вдалось не надто добре попри сподівання родини. Хлопець все життя буде прив'язаний до медичних процедур та маніпуляцій.

Сімнадцятирічний Микола Гринтик і тоді був дитиною з інклюзією. Проте хлопець вже починав самостійно писати і читати, чим неабияк тишив своїх рідних. Після отриманих під час вибуху травм, за словами бабусі,

всі зусилля пішли нанівець. Додались нервові розлади і ще чимало проблем зі здоров'ям. Після повномасштабного вторгнення хлопчик певний час перебував з матір'ю в Польщі. Де він зараз і як почувується, на жаль, нам дізнатися не вдалось.

У 17-річного Сергія Гловіцького були серйозні проблеми із руками. Хлопцеві зробили пластику у столичній клініці. Родина планувала виїхати до Канади, але чи вдалось їм це зробити, інформації немає.

П'ятнадцятирічному Вадиму Шевчуку вибухом знівечило обличчя. Хлопчику робили пластику, проте у нього чимало рубців. Його оперували у столичній клініці лікаря Валіхновського, де ці рубці намагались забрати. Результат є, але сліди досі залишилися.

Дев'ятнадцятирічний Богдан Гаврон чи не єдиний із компанії травмованих хлопчаків, в кого була уражена велика частина тіла, але, на щастя, легкого ступеню. І він єдиний, для кого всі операції — позаду. Зараз хлопець на навчання в Івано-Франківську.

Травмовані хлопці часто ставлять питання, мовляв, чому немає справедливості, чому досі винні у тому, що зламали життя, не покарані? І чому ці діти мають терпіти такий біль?

— Ми сподіваємось на завершення цієї справи і справедливий вирок — люди мають бути визнані винними у каліцтві наших дітей, — каже Марія Погребнюк. — А вже потім ми будемо звертатися з цивільними позовами на відшкодування за лікування, операції.

ШУКАЮТЬ ДІМ ДЛЯ СЕБЕ І СОБАК

Проблема ■ У міцних обіймах чотирилапих друзів! Саме так 30 років живуть Олена Асташова та Федір Солонецький. Через російське вторгнення вони вимушені були переїхати із зони АТО до Тернополя і тут налагоджувати побут. Вижити у незнайомому місті переселенцям із 13-ма безпритульними собаками складно. Тож вони просять допомогти у пошуку нового житла

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

До 2017 року Федір та Олена проживали на Луганщині. Вони мали близьких, друзів, роботу та власну однокімнатну квартиру. У свій вільний час допомагали безпритульним собакам, адже їх у кожному місті чимало.

— Не знаю, як можна пройти повз безпритульного собаку. Як людям вдається їх так топити, душити чи ще якимось знущати? Люди настільки жорстокі до тварин, а вони такі лагідні до людей. Мені завжди батько казав: «Оленко, ти створена не для людей, а для тварин. Я відчуваю, що твоя місія — допомагати тваринам». Пам'ятаю, як приводила і допомагала першим своїм собачкам. Я всіх їх пам'ятаю. Але, на жаль, не всі вціліли через ту клятву війну... Ви не повірите, але деяких собак російські військові просто розстріляли. Від цих спогадів серце розривається, — розповідає зі сльозами на очах жінка.

Обстріли ставали все жорсткішими, а події більш кривавими. Зібравши понад 10 своїх тварин Олена разом із Федором все ж вирішують виїжджати у більш безпечний регіон — Тернопіль.

Зараз Олена, Федір та чотирилапі друзі живуть в аварійному будинку, що розташований на вулиці Гайова, 1. Його їм виділив небайдужий тернополянин. Але через низку причин будинок необхідно звільнити.

Тварини потребують людської підтримки

Враховуючи те, що у Тернополі немає притулку для покинутих тварин, ті живуть просто неба. Ось так біля під'їздів, теплотрас та магазинів. Олена каже, якщо бачить покинутих собак, то спочатку просто їх підгодує, а коли вони по-

чинають йти за нею, то покинути за воротами вже не може.

— Ой, зараз у нас із Федором 13 собак. Ми їх не шукаємо, тварини самі нас знаходять. То я ходила викидати сміття і біля пошти в коробці знайшла мале цуценя. Так плакав він. А був ціленький, здоровий. Думаю, ну що робити, заберу. Я б ще взяла, але вже нема куди. Дружок, Руга, Дінга, Тімка, Лада, Джек — це лише частина наших улюбленців. Деяких ми просто підгодуємо біля магазинів чи храмів, — каже Олена Асташова.

Кожна тварина, що наразі проживає з переселенцями в аварійному будинку в Тернополі, має свою історію. І, на жаль, ці історії не зовсім щасливі. Одну знайшли розірвану поблизу церкви, інших підвішених на мотузці біля кладовища. Попри велике бажання, врятувати всіх родині переселенців не вдається.

Деяких тварин вдається виходити після травмування, а деякі все ж помирають

— Одного разу ми просто йшли і почули, як щось скавчить. Відкриваємо ящики, а там маленький собака. Тоді на вулиці був такий мороз, то ми думали, що тварина вже не проживе. Ми з Оленою вирішили звернутися до ветеринара, аби тварині надали кваліфіковану медичну допомогу. Місяць ми носили собаку на крапельниці і постійно наглядали за його станом. Спільними зусиллями вдалося вилікувати. Ось гляньте як бігає. А ось собачку Ладу знайшли в посадці. Хтось просто вирішив

Федір та Олена переконують, після переїзду заберуть з вулиці ще тварин

від двох позбутися і повісили на дроті. Врятували тільки одну, інша вже не дихала, — згадує Федір Солонецький.

Через жорстке ставлення людей до тварин, вони стають агресивними один до одного. Тож досить часто Олена з Федором знаходять просто розірваних собак, які потребують термінової допомоги. Завдяки вже знайомим ветеринарам їм вдається виходжувати.

— Я багато разів чула від людей дурні питання: «Олено, навіщо тобі так багато собак», «Чому ти всіх підбираєш і допомагаєш». А я не можу по-іншому. Якщо пройду повз, і ця тварина завтра помре в муках, то собі не пробачу. Коли є можливість, ми купуємо тваринам корм. Інколи його привозять волонтери. У тому випадку, якщо корм закінчується, то тварини їдять те, що і ми. Якщо треба, то і одну каструлю каші ділимо з ними, — додає пані Олена.

Без допомоги нам не вижити...

Наразі чоловік працює двірником в одному з ОСББ, а Олена у той час наглядає за тваринами. Проте зарплати на проживання все одно не вистачає. Тож, аби не просити пожертв у людей, жінка збирає вторинну сировину.

— Я отримую шість тисяч гривень. Але цього не вистачає, щоб тварин прогодувати та вилікувати. Тому Олена постійно ходить і зби-

Утримувати 13 собак – справа не з легких. Тому не відмовляються від допомоги волонтерів

рає скляні пляшки, макулатуру і здає. Від цього отримує додаткові кошти. Це для нас не соромно, адже знаємо, що робимо добру справу. Нехай інші мене не розуміють, але я бачу, як собаки оживають після кількох місяців перебування з нами. Разом їмо, разом спимо. Тварини — найкращі наші друзі, — каже чоловік.

Наразі родині переселенців із Луганщини вдається вижити тільки завдяки небайдужим волонтерам. Зі слів пана Федора, люди дуже допомагають. Бо знають, місцевій владі не до тварин. Всі заклопотані війною.

— У нас є знайомі, які допомагають. Бували випадки, коли підприємці просто давали кошти на лікування та годування собак. Ось так прийшов і дав дві тисячі гривень. Дуже приємно, що у Тернополі такі добрі люди. Також є волонтер, який постійно привозить нам їжу, різний корм. Собаки їдять все. Це краще, ніж вони сидять голодні на вулиці, — додає чоловік.

Натомість залишатися у будинку, що знаходиться на вулиці Гайова, 1 родина з тваринами більше не може. Приміщення не облаштоване до нормального життя і більше того — готується на продаж. Саме тому переселенці з Луганщини просять небайдужих тернополян допомогти їм із пошуком приміщення, складів чи житла.

— Ми тут жили кілька років поспіль. Так, умови не найкращі, але все ж не на вулиці. Нещодавно господар будинку зателефонував і повідомив, що продає приміщення. На пошук нового помешкання та виселення нам дав два місяці. Але я не знаю, куди нам йти. Люди не хочуть брати нас із собаками, а я сказала, що без своїх чотирилапих друзів нікуди не піду. Як вони без мене? У нас немає багато коштів, щоб винаймати приміщення. Можливо, хтось готовий дати нам тимчасово гараж, приміщення для складу чи будинок. Ми будемо дуже вдячні, — запевняють переселенці Олена та Федір.

Всі собаки були безпритульними. Деякі перебували навіть на межі життя та смерті

Довідка

Якщо ви знаєте, хто може допомогти переселенцям із тваринами, просимо вас зв'язатися з пані Оленою телефоном: **+380 68 071 33 78**.

АВТО У П'ЯНИХ ВОДИЇВ ВЖЕ НЕ ВИЛУЧАЮТЬ? МИ ДІЗНАЛИСЯ

ЗСУ ■ У березні-квітні за добу на Тернопільщині часом вилучали по кілька десятків автомобілів, за кермом яких були п'яні водії. Але, як з'ясувалось, воїнам служить мізерна частина з них

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Переважну більшість автомобілів, які десятками за добу вилучали на Тернопільщині у п'яних водіїв, на фронт не відправляли.

Авто почали вилучати після початку повномасштабного вторгнення. Правоохоронці закликали громадян бути відповідальними та не сідати за кермо у стані сп'яніння. Та попереджали: у разі виявлення таких фактів, автомобілі водіїв-порушників будуть вилучати та передавати на потреби Збройних сил України.

Забирали тільки у водіїв напідпитку

«RIA плюс» вдалось дізнатись, чи вилучають автівки для потреб армії на початку 2023 року. А також те, скільки всього машин із вилучених минулоріч доїхали на передову.

Нагадаємо, санкції до безвідповідальних водіїв запровадили не лише на Тернопільщині. На потребу армії авто за водіння в нетверезому стані забирали, скажімо, у Миколаївській, Рівненській, Волинській та інших областях.

Вже чотири автомобілі конфісковано на території Тернопільської області у водіїв у нетверезому стані. Транспорт передали в тероборону та нацгвардію. Будете їздити в стані алкогольного сп'яніння — вашу машину заберуть, — наголосив очільник області Володимир Труш на початку березня.

У звичайних цивільних машин не забирали, лише якщо спіймали напідпитку. Автівки вилучали та використовували спочатку для пересування представників ЗСУ чи тероборони в межах області, для об'їзду блокпостів тощо. Один із позашляховиків, вилучених у перші дні «акції», використовували для охорони аеропорту.

— Людина, яка вживала алкоголь і сіла за кермо, становить загрозу для війни. Це недопустимо, особливо в час війни. Якщо людина свідомо — її автомобіль

у безпеці. Випили — будьте готові віддати машину, — наголошував голова ОВА.

Такі санкції стосувались не лише водіїв Тернопільщини з тернопільською реєстрацією, а взагалі всіх водіїв, яких ввіймали напідпитку на території області. До прикладу, один із автомобілів належав одеситу.

Обіцяли повернути після війни

Згодом начальник головного управління Нацполіції в області Олександр Богомол пояснив, що автомобілі, які на Тернопільщині правоохоронці вилучили у нетверезих водіїв, повернуть власникам після завершення військових дій.

Згідно із законодавством України про воєнний час, військова

Військова адміністрація має право реквізувати будь-яке майно, для потреб оборони

адміністрація має право реквізувати будь-яке майно, будь-яке право власності для потреб оборони, — пояснив Олександр Богомол. — Тому, незалежно від того, хто власник автомобіля, він вилучається та надається військовим для використання в теробороні. Право власності на даний автомобіль фізична чи юридична особа не втрачає. Після завершення військових дій, цей автомобіль буде повернутий власнику.

Процедура вилучення така є, як при оформленні 130-ї статті Кодексу про адміністративні правопорушення:

Вилучається автомобіль на штрафмайданчик, при прийнятті рішення про передачу на потреби оборони цього автомобіля — актом передачі він передається.

Якщо фіксується особа з ознаками сп'яніння — вимірюється

Процес масштабного вилучення призупинився в червні. Та й потреби в «цивільних» автівках, не пристосованих для екстремальних фронтних умов, вже не було

рівень чи на місці або в лікарняному закладі.

Якщо особа не надає можливості переконатися чи вона трезва — згідно з Кодексом про адміністративні правопорушення, вона автоматично визнається такою, яка керує в нетверезому стані.

Навесні челендж набрав обертів

Авто в перші місяці війни у п'яних водіїв вилучали чимало.

Скажімо, за добу 6 березня правоохоронці вилучили п'ять автомобілів у п'яних водіїв. Загалом таких транспортних засобів до цієї дати в області було вже 10.

Ці авто мали передати на потреби військовослужбовців в місця, де велась бойові дії.

Це слід розуміти так, що 10 людей зголосилися, випивши алкоголь чи прийнявши наркотики, віддати свої машини в нашу тероборону, Нацгвардію, військовим, — наголошував тоді очільник ОВА Володимир Труш. — Цей челендж продовжується. І хто хоче, не розуміючи, яку він загрозу несе будучи п'яним за кермом, може долучитися.

А охочих, попри всі засте-

реження, було чимало. Скажімо, вже 18 березня на одному з блокпостів патрульні зупинили вантажний автомобіль DAF та, в ході спілкування з водієм, інспектори помітили в останнього явні ознаки алкогольного сп'яніння.

Результат на алкотесті Драгер зафіксував 2.33 проміле в крові водія.

Патрульні склали на громадянина відповідні адміністративні матеріали, а вантажівку евакуювали на арештмайданчик з подальшим вилученням її на потреби оборони.

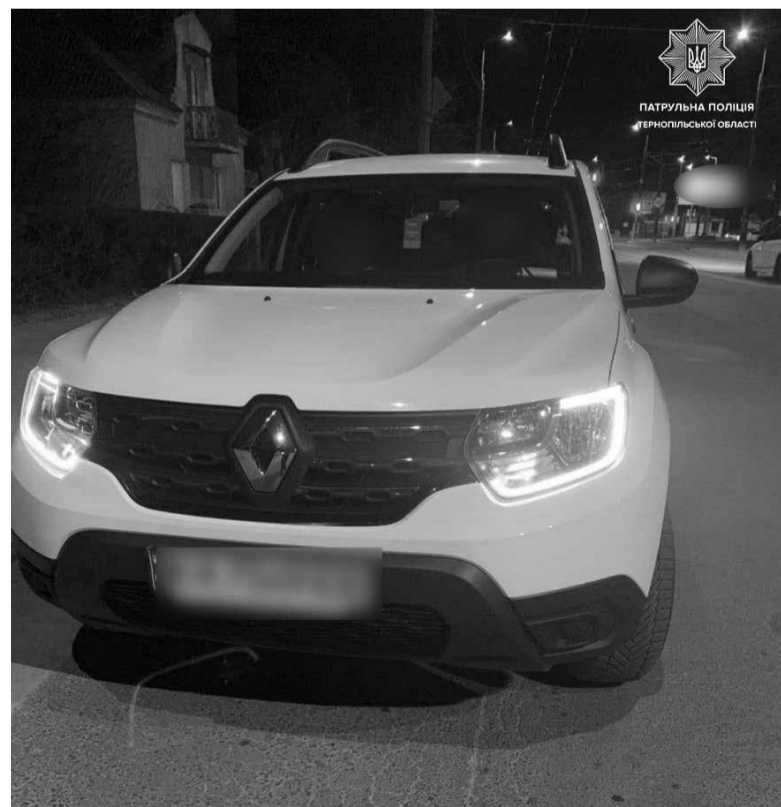
Станом на 24 березня правоохоронці вилучили уже 88 транспортних засобів у нетверезих водіїв на території області.

Сьомого квітня лише за добу патрульні виявили 17 водіїв, які

керували напідпитку. У порушників транспортні засоби вилучили та помістили на майданчики тимчасового тримання до часу їх передачі для потреб оборони України, повідомили у відділі комунікації поліції Тернопільської області.

На всіх нетверезих кермувальників склали адмінматеріали за статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Їм за рішенням суду довелось сплатити 17 тисяч гривень штрафу, а їхні автівки тоді вилучили. За березень-квітень на арештмайданчику побували понад 200 таких авто.

Проте, як з'ясували «20 хвилин», далеко не всі ці автомобілі поїхали на фронт. А переважну більшість із них вже повернули власникам.

У березні минулого року патрульні повідомляли, що вилучили 35 транспортних засобів на потреби оборони

Зараз у ЗСУ два авто. Що з ними?

— Процедура така: поліція затримує водія за кермування напідпитку, складає протокол за ст. 130 КУпАП і поміщає авто на арештмайданчик, — пояснила речниця голови ОВА Ганна Василенко. — Після цього на раді оборони очільник поліції озвучував марки автомобілів. Вилучати для своїх потреб мало право військове командування. В ОВА лише погоджували це вилучення.

Марки автомобілів, їхні тех-

нічні характеристики озвучували під час кожного засідання Ради оборони. І, якщо була потреба в тій чи іншій машині, її доправляли до того чи іншого підрозділу.

До червня 2022 року військовим віддали 36 вилучених автомобілів, проте у червні відбулись зміни у законодавстві, і відтоді для потреб військових вилучали лише повнопривідні авто, — пояснила Ганна Василенко. — 34 автівки повернули

власникам. Зараз фактично для потреб військових використовують лише два автомобілі.

Процес масштабного вилучення призупинився в червні. Та й потреби в «цивільних» автівках, не пристосованих для екстремальних фронтних умов, вже не було. Тому, згідно з договором про повернення, вони повертались до своїх власників. Два авто ще служать в ЗСУ — це позашляховик і вантажівка.

ХУДОЖНИК З ТЕРНОПОЛЯ РОЗРОБИВ УНІКАЛЬНУ ВІДЗНАКУ ДЛЯ ЗСУ

Ось такий вигляд має вже готова нагорода для воїнів «Різдво в окопах 2022»

Війна ■ Відомий на Тернопільщині митець Олег Кіналь створив дизайн військової відзнаки «Різдво в окопах 2022». Вперше схожі пам'ятні нагороди вручали легіону Українських січових стрільців у роки Першої світової війни. Цьогоріч відзнаки подарують бійцям, які проводять Різдвяні свята на передовій, аби хлопці відчули, що про них не забули

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, JULIJA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM, 098-821-01-51

Чортків'янин Анатолій Петльованій наразі захищає Батьківщину на фронті. Він не лише військовик Збройних Сил України, але й голова «Пластової пошти станції Чортків». Саме йому належить авторство оригінальної ідеї відзнаки для воїнів «Різдво в окопах». Аби реалізувати її, Анатолій звернувся до художника Олега Кіналя. Митець відгукнувся на прохання, й ескіз нагороди для воїнів був готовий вже наприкінці грудня!

— Я довгий час вивчав історію цієї відзнаки. У цьому мені допомагав львівський історик Олександр Лосев. Потім всю зібрану інформацію надав дизайнеру Олегу Кіналю, а він намалював початковий ескіз. Як бачите, на ньому й рік інший. Згодом я прийняв рішення змінити його на 2022 рік, вивчивши багато історичних фактів і поспілкувавшись зі священниками, — каже про свою ідею пластун сеніор праці Анатолій Петльованій.

ДОВІДКА

Олег Кіналь — український художник, дизайнер, графік, книжковий ілюстратор, художній редактор. Є членом Співпрацює з багатьма українськими видавництвами, сучасними письменниками, оформив та проілюстрував книги відомих світових авторів, створив художню концепцію фестивалів: «Я там, де є благословення», «Благословенне Тернопілля», «Лемківська ватра», «Театральні вечори. Лесь Курбас», «Лисоня. 100 років боїв», «Чортківська офензива. 100 років», «Мамай фест-2021» тощо. Працює над проектами, які реалізуються

за підтримки культурних програм від Європейського Союзу, програми «Креативна Європа» для літераторів.

Офіційний сайт художника: www.kinalart.com.

Крім відзнаки «Різдво в окопах», Олег Кіналь є автором дизайнів багатьох нагород. Усіх навіть не пригадає, говорить чоловік. Зокрема, він розробив орден «Благословенне Тернопілля» для Тернопільської обласної ради, волонтерський орден «За спасіння життя», пам'ятну медаль «100-річчя Чортківської офензиви» та інші відзнаки, відомі на Тернопільщині і за її межами.

Олег Кіналь створив дизайн нагороди на прохання військовослужбовця з Чорткова Анатолія Петльованого, який зараз воює на фронті

Проаналізував відзнаки минулого

— Анатолій Петльованій помітив схожі відзнаки на формі Українських січових стрільців у період Першої світової війни, та захотів зробити щось подібне. Він дав мені поштовх до творчості, а я як дизайнер розробив саму нагороду. Проаналізував відзнаки з минулого, обдумав, як виглядатиме сучасна. Моє завдання було

«Для створення відзначок використають пошкоджені латунні гільзи від гармат «Мста»

чітким — розробити дизайн. В основну лягла відзнака легіону УСС, та моя особлива, адже зробив її так, як вважав за потрібне, — розповідає пан Олег.

Тильна сторона військової нагороди «Різдво в окопах 2022» наповнена різними символами. Олег Кіналь насамперед використав у ній семикутну зірку. Зазвичай, додає художник, її чомусь малюють із шістьма кутами, та це неправильно. Від різдвяної зірки відходить багато промінців, адже вона випромінює яскраве світло. Зірка сполучена із тризубом, що є державним гербом. Він, у свою чергу, опирається на меч — символ захисту української державності та бійців Збройних Сил. Також тут міститься напис «Різдво в окопах» та вказаний рік — 2022. Це, пояснює пан Олег, пов'язано з тим, що народження Ісуса Христа ми відсвяткували з усім світом — 25 грудня минулого року.

— На старих відзнаках січових стрільців всюди була гілочка ялинки. Деякі люди у коментарях у Фейсбуці писали мені, що може краще дати на нагороду дідуха чи щось інше. Та я розробив її аналогічно до тієї, яку носили УСС в 1914–1918 роках. Варто зазначити, що у січових стрільців відзнака примітивніша, бо вони не мали

Автор ідеї відзнаки — військовий Анатолій Петльованій

технологій для її виготовлення, які є нині, — каже митець.

«Різдво в окопах 2022» — це насамперед відзнака для бійців Збройних Сил України. Однак, паралельно Олег Кіналь створив дизайн такої ж відзнаки лише для пластунів. На ній замість військового тризубця — традиційна пластова лілея.

Придбати відзнаку — допомогти воїнам

За отриманим від тернопільського митця ескізом, львівська художня майстерня Олексія Олейника «DWARFUS» змодельувала відзнаку у форматі 3D. Вони показали, як нагорода виглядатиме наживо. Далі, зауважує Олег Кіналь, її виготовлення займається Анатолій Петльованій, голова бюро «Пластова ПОШТА. Станція Чортків». Цей процес довготривалий. Що цікаво, для відзначок використають пошкоджені латунні гільзи від гармат «Мста», з яких наші хлопці винищують ворога на передовій.

«В часі, коли підступний і кривавий ворог напав на нашу Країну, не забуваймо і про тих, хто святкує це Різдво в окопах, захищаючи наше прагнення до свободи та незалежності. Цю відзначку зможе придбати кожен, хто хоче допомогти нашим відважним і славним

воїнам. Також це хороший подарунок для воїнів, які проводять це родинне свято в колі своїх побратимів, щоб вони відчули, що вдома про них не забувають», — вказано у дописі від «Пластова ПОШТА. Станція Чортків».

Відзначку можна придбати на згадку про повномасштабну війну, замовивши її на Фейсбук-сторінці «Пластова ПОШТА. Станція Чортків». За виручені кошти Станція закупить амуніцію воякам. Мінімальна вартість нагороди становить лиш 250 гривень.

«Придбавши відзнаку, ви можете нашим більш як п'ятистам пластунам-військовикам/чкам. Виручені кошти підуть на допомогу тим членам і вихованцям Пласту, які зустрічали Різдво в окопах, боронячи в цей час нашу країну. За них ми купимо зимові маскувальні костюми для підрозділів Десантно-штурмових військ, в складі яких я зараз воюю, та закриємо потреби захисників з других підрозділів», — про те, на що витратять гроші, розповідає пластун сеніор праці Анатолій Петльованій.

Охочі задонатити для захисників також можуть зробити це, перерахувавши гроші на карту: **ПриватБанк — 5169360009061452 (Анатолій Петльованій)**.

«ФАЄР-ШОУ» ДЛЯ ОКУПАНТІВ

Військові ■ Наш герой — командир гармати одного із підрозділів Тернопільської артилерії Роман на псевдо «Бурий», який зараз боронить бахмутський напрямок

ОКСАНА ЧМИЛЕНКО, 097-747-64-68, OKSANA.CHMYLENKO.20@GMAIL.COM

«Світ буде в безпеці, коли здохне останній „руській“. Можливо і надто категорично, але не можу мислити по-іншому після всього, чого набачився тут». Це слова артилериста, який зараз боронить бахмутський напрямок, воїна, який від першого до останнього дня брав безпосередню участь у звільненні Харківщини.

Історій про війну не буде

Повномасштабна війна застала його на Волині. Тоді Роман уже другий рік проходив контрактну службу. А до цього в Тернополі наслухався чимало історій із фронту у власному тату-салоні. Саме там для багатьох атовців став другом завдяки вмінню зрозуміти, співпереживати, підбадьорити. Згодом їм же став побратимом — добре зваживши, він підписав контракт на три роки.

— Несправедливо, коли хтось там, а я — тут, — каже Бурий. — Я завжди прагнув бути в центрі подій.

Наш співрозмовник — творча, багатогранна особистість. Окрім татуювань писав полотна олією, організовував «фаєр-шоу», брав участь у музичних конкурсах, завжди вимогливий до своєї фізичної форми, а також захоплювався мотоспортом — навіть був президентом байкерського клубу. А ось розповідати про себе багато не буде. Свою сміливість він підкріплює діями, нетерпимість до русні — участю у найвідповідальніших та найгарячіших точках.

— Тепер «Фаєр-шоу» організую їм, — каже.

Сенсом життя нашого грізного

воїна є любов. З фронту його чекає 13-річна донечка і мама. Обоє він всіляко оберігає від війни і запевняє, що після перемоги розмов про війну вдома не буде взагалі.

— Все, що було тут, залишиться тут, — каже. — Жити після війни війною — це слабкість.

Небезпека — щосекунди

Небагатослівний Бурий і з нами. Запитуємо про найяскравіші емоції, про найбільшу небезпеку, про звільнені території, про досягнення і приємні миті. Емоцій, каже, багато, та не можна всього розповідати. На питання про найбільшу небезпеку відповідає: «Небезпечно кожен день, кожної секунди, безпечного на війні нічого немає».

Є, за словами Бурого, фрагменти, яких взагалі не хочеться згадувати. Найнеприємніше — це аббревіатура «РЗСО» — ворожі урагани та гради. Найогидніше — це свинство, що залишили після себе орки на звільнених територіях: купи сміття, помийні ями. А найстрашніше — було їхати додому у відпустку.

— Постійно думав, як я буду відчувати себе без напруги, без вибухів і звуків, до яких так звик, — пояснює Роман. — Перші дні було важко, незвична атмосфера, тиша... Та до доброго швидко звикаєш.

Контраст відчував скрізь: народ «смакує» мирне життя, спокійно ходить вулицями, не бачить руйнувань, не чує «прильотів».

— Я щасливий, що в Тернополі люди не знають війни, — каже. Заради того ми і воюємо, щоб вдома не було біди.

Прогнози щодо завершення

війни в Україні у Бурого радикальні:

— Ми тоді пережемо, коли останній «руській» на нашій землі піде в землю, — говорить він. — Будь-яке технічне перемир'я буде загрозливим для наших дітей.

Пояснює, що таких висновків дійшов за час війни. Було чимало обставин, які сформували думку про ворога.

— Вони луплять навіть після того, як відступають, все, що краще, ніж у них, вбивають і знищують, — згадує з жахом побачене. — Це вірус. Тому що орду треба знищити під корінь.

«Зоопарк» злетів у повітря

Про досягнення в бою розповідав теж лаконічно:

— Стріляємо багато, вціляємо влучно.

Цілей Роман не бачить, адже стріляє з гармати — лише за координатами, та результатами в команді завжди задоволені. Доречно додав про кількісну статистику: його особистий рекорд випущених по кацапні снарядів — 182 за день. За час війни рахунок давно пішов на тисячі.

Про результативність влучань нам також розповів заступник командира його підрозділу: гармата Бурого знищила багато ворожої техніки, опорні пункти, танки і навіть «Зоопарк» (радіолокаційний комплекс розвідки і контролю стрільби, — прим. ред.). Тобто потужний москальський радар, призначений для виявлення і знищення української артилерії від

Вони луплять по нас після того, як відступають. Знищують все, що краще

тієї ж артилерії злетів у повітря разом з усією зібраною інформацією. І це зробили наші герої, не маючи настільки універсально-професійної техніки у себе на озброєнні.

Усе, чого досягає підрозділ, злагоженості в роботі, збереження життів, усе — завдяки керівництву підрозділу, зазначив Бурий, мудрий розстановці техніки, згуртованості колективу та мотивації, закладеній у кожного українця. Однак заступник командира підкреслив, що чимало залежить і від рішень та команд самого Бурого.

— Рома з початку війни зі своєю гарматою (колективом, — прим. ред.) пройшов весь контрнаступ на Харківщині, воював в районі Гуляй-Поля, Бахмута, а це — найсерйозніші напрямки, не кожен витримає те, що подолали вони, — говорить Вадим. — Відповідальність за збереження особового складу нерідко лягала і на нього. З усім гідно впорався. За весь цей час він зарекомендував себе достойним командиром гармати. Усе виконує бездоганно, завжди позитивний, допоможе і підбадьорить. Нещодавно отримав Орден «За мужність» II ступеня.

Усе — військова таємниця

Найбільше про нашого героя нам розповіла його мама — тернополянка Христина. Жінка живе життям сина і всієї його військової родини. Регулярно передає зібрану гуманітарку, підтримує

АРХІВ РОМАНА

Після повернення з фронту наш Герой воліє не говорити про війну

постійний контакт, знає усіх його побратимів, навіть кожного змогла обійняти: в усіх уже була відпустка і кожного проводжала, допаковуючи бус гостинцями.

Наша розмова вийшла дуже душевною і широю.

— Так, Рома нічого не розповідає, — підтвердила жінка. — Як скидає фото, то тільки такі, де він їсть або котів гладить. Все інше — військова таємниця. Більше переживає за нас із внучкою, оберігає від війни.

А розпочалося все для нього в Тернополі. На час війни ще задовго до повномасштабного наступу його салон перетворився на гуманітарний штаб.

— До нього приходили хлопці як до психолога, він багато наслухався, — пригадує мама, — а в 20-му році пішов на контракт, зрозумів, що такі, як він не мають права сидіти вдома.

Тоді виконував завдання у Волновасі. Як і зараз, нічого не розповідав. Аналізуючи інформацію уривками, жінка розуміла, що син був настільки близько до противника, що бачив їх без бінокля.

Славні прадіди

Запитуємо про родину — Роман згадав, що родичі були в УПА, мовляв, мама розкаже більше. З розлогої відповіді жінки стає зрозуміло, звідки у молодого байкера і тату-майстра стільки глибинного патріотизму.

В українській національно-визвольній боротьбі брали активну участь усі чоловіки по маминій лінії. Були не лише в УПА, а й в директорії Володимира Винниченка і Симона Петлюри. А хрещеним батьком дідусявого брата, до речі провідника УПА у містах Косів-Коломия, (для Христини — стрийка) був сам Андрій Мельник — відомий з історії Полковник армії УНР, голова ОУН (активний учасник української

революції 1917–1920 років).

— А прадід Роми, мій дід, Іван Юркович Мороко, був адміністратором Директорії Симона Петлюри в Кам'янці-Подільському, — веде далі мама Бурого. — Він був освіченим, закінчив військову академію і, можливо, навіть був причетний до створення Універсалів.

Також пані Христина запевнилася, що за совка її родина радянської влади в хату не пускала. І лєніна вона на лацканах не носила — ані малого ульянова, ані старого лисого, і червоного ганчір'я на шию на зав'язувала.

І виховання сини, а їх в пані Христина троє, отримали — відповідне.

Першочергово — вигнати нечисть

Як і кожна мама про дітей готова говорити безкінечно. У розмові ми дізналися, що з дитинства ріс дуже наполегливим і завжди досягав, чого прагнув. Ходив на карате, співає, малює. Він — найстарший, тож і найвідповідальніший з малечку.

— Військові нагороди має і від Залужного, і від Літвінова, і від Зеленського, — тішиться мама. — А до повномасштабного вторгнення представляв артбригаду на боксерських турнірах.

Завжди тримає себе в формі, працює над собою, а ще, за словами жінки, з ним можна поговорити про все. Пригадала, як хвилювалася через потяг синів до мотоспорту, з часом ввійшла в їх компанію. Щоправда, зараз всі байкери — на фронті. Сподівається, відродять рух після війни.

— Та спершу треба вигнати всю ту нечисть, — завершує розмову синовими прагненнями. — А після війни Рома, як і кожен чоловік, мріє поставити на ноги дочку і збудувати дім.

Працюють воїни і вдень і вночі

ВУЛ. ЛЬВІВСЬКА, 29

ЖК «ЛЬВІВСЬКИЙ»

- ▶ цегляний будинок
- ▶ утеплений пінопластом та мінватою
- ▶ димовідвідна система
- ▶ вітражні вікна
- ▶ вид на парк

офіс: вул.Київська, 7Д
тел. (067) 128-51-71

ВІТАЄМО УСІХ З НОВИМ РОКОМ ТА РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!!!

Нехай 2023 подарує найголовніше - НАШУ ПЕРЕМОГУ
та повернення наших земель!

Нехай попереду буде лише чиста дорога до світлого майбутнього,
а усі негаразди та страждання відійдуть у минуле.

СЛАВА УКРАЇНІ! ЧЕСТЬ І СЛАВА ЇЇ ГЕРОЯМ!

bud-control.te.ua

- цегляний будинок ◀
- утеплення пінопластом ◀
- підземний паркінг ◀
- рекуператри ◀
- димовідвідна система ◀
- сучасні 3-х кімнатні квартири ◀

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО-ТРОЛЕЙБУСНА

ПАН ВАСИЛЬ ВИВОЗИВ ЛЮДЕЙ ІЗ ХАРКОВА ПІД ОБСТРІЛАМИ

Війна ■ Пан Василь досі пам'ятає серед пасажирів евакуаційного автобуса маму з трьома маленькими дітками, 5-ти, 2,5 року і 7 місяців. Вони всі сиділи в підвалі 11 діб. І плач та крики діток, як вони тулились до заплаканої мами. Коли вже сідали в автобус до пана Василя і почався обстріл...

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

— Всі тікали на захід, а на схід тільки ми їхали колоною і Червоний Хрест. То просто був колапс. Дорога дуже тяжка, всюди написи «Діти, діти...», — Василь Смеречинський на мить призупинив розмову. — Я просто спочатку не розумів того, чому так. Якщо всі тікають, хто буде захищати наш дім, нашу хату? Коли приїхали в Харків, я зрозумів тих людей — кожен рятував свою дитину. Це просто щось... Те, що я побачив у Харкові, не передати словами.

Колону кілька разів обстрілювали

Водію автобуса Чортківського АТП Василю Смеречинському 1 січня виповнилось 59. А напередодні Нового року голова ОВА Володимир Труш вручив йому медаль «За врятоване життя». На початку березня пан Василь без вагань зголосився їхати до Харкова, щоб евакуювати місцевих жителів з-під обстрілів.

— Зараз разом пригадуємо, як ми відправляли ці автобуси. Здавалася, що водії їхали в нікуди, незвіданими шляхами, минаючи ворожі блокпости, — розказав голова ОВА Володимир Труш. — Дорогою колону наших автобусів декілька разів обстріляли окупанти.

Проте пану Василю таки вдалось доїхати й вивезти звітти 30 людей, які згодом знайшли прихисток на Тернопільщині. Згідно з указом Президента України Про відзначення державними нагородами, Василю Смеречинському вручили медаль «За врятоване життя».

— Я безмежно вдячний таким людям, як пан Василь. Адже не кожен погодиться ризикувати власним життям, заради життя інших, — каже Володимир Труш. — Ілучи в Харків на початку повномасштабної війни, він розумів усю складність ситуації, проте це його не зупинило. Завдяки таким українцям ми тримаємо надійний тил для наших воїнів. Переможемо!

Коли Василь Смеречинський почув вітання від журналістів «RIA плюс», дуже знітився. Проте для наших читачів пригадав той жахливий рейс і про людей, яким врятував життя.

— Та який я герой? Який то подвиг. Просто робив те, що мусив. Сказали, що треба — я зібрався і поїхав, — пригадує пан Василь. — А як інакше?

Він працює водієм, відколи закінчив школу ДОСААФ. Трудився і на будові, була й інша робота. А останні два роки возить працівників чортківського відділення SEBN UA. Пригадує,

як на початку березня приїхав на заправку. Там зустрів одного з керівників АТП. Той сказав, мовляв, є такий рейс. Василь йому одразу: «Я поїду». Керівник ще кілька разів уточнював, чи не змінить свого рішення. Адже Харків у ті дні був справжнім пеклом на землі. Василь лише запевнив: «Так, я можу вже...»

Ніхто не відмовляв, бо марно

Йому було кого залишати вдома: мама, якій нещодавно виповнилось 90 і старенька теща — обидві живуть окремо. Кохана дружина Марійка, з якою прожив 33 роки, донька з сином, їхні половинки і 13-річний онук Вадим. Ніхто його не відмовляв, бо знали, що це марно.

— Марійка, з якою ми прожили 33 роки, втираючи сльози, готувала мені сумку і знала, що я не зміню свого рішення, — пан Василь згадує, як приїхав додому, кинув дружині, мовляв, швиденько збери мені сумку і на дорогу поїсти, я в Харків їду. — Навіть не відмовляла. Вона все зрозуміла. Бо найкраща дружина у світі...

Із Чорткова виїхали 4 автобуси. Долучились ще з Тернополя і Кременця, всі їхали колоною у супроводі поліції.

— То просто був колапс, — пригадує пан Василь. — Одеська, Миколаївська, Херсонська, Дніпропетровська, Полтавська області — всі тікають на захід, а тільки ми колоною на схід. Ми і Червоний Хрест. Коли-не-коли яка машина проскочить — і все. Дорога дуже тяжка, всюди написи: «Діти, діти...». Просто спочатку я не розумів того, чому так, як всі тікають, хто буде захищати наш дім, нашу хату. Коли приїхали в Харків, зрозумів тих людей — кожен рятував свою дитину. Ви не уявляєте, це просто неймовірна картина. Від Тернополя і До Кривого Рогу черга в 2–3 смуги в бік заходу. Це просто щось... Не передати словами.

Родина брата відмовилась їхати

Колону не зупиняли. На блокпостах зупинялась машина супроводжуючих і надавала інформацію, що йде колона для евакуації харків'ян. Автобусам давали «зелений коридор». Так за добу дісталися Полтави, далі через комендантську годину рухатися не могли. Переночували у бомбосховищі однієї зі шкіл і вдосвіта виїхали на Харків. А це вже була «гаряча» ділянка, пригадує пан Василь. Автобуси практично не зупинялися, а водії весь час змінювали один одного.

Приїхали, швидко вивантажили гуманітарку і за людь-

— Ми донедавна проживали в такому мирному житті, а тут такі картини перед очима, — згадує пан Василь. — Побачене жажнуло: заправки, магазини, будинки — все розбите

ми, — пригадує Василь Смеречинський. — Потім супровід повів нас на Харків. Сказали нам до певної години маємо забрати людей і швидко вертатися, бо там обстріл за обстрілом.

Василь раніше часто бував у Харкові, бо там проживав рідний брат із родиною. Брата ось два роки, як не стало, проте у місті залишалась його сім'я — дружина, діти, онуки. Василь їх набрав та запропонував вивезти. Однак ті відмовились полишати рідне місто. Богу дякувати, що всі вони залишились живими і здоровими, каже пан Василь.

Весь процес евакуації відбувався дуже чітко та організовано, люди підходили до автобусів і швидко сідали, який вже з людьми — від'їжджав і чекав непо-

« Коли приїхали в Харків, я зрозумів тих людей — кожен рятував свою дитину. Це просто щось...»

далік на інших, — пригадує пан Василь. — Невдовзі ми виїхали з Харкова.

Сум, біль, страх, все розбито, попалено, розвалено — спогади, який вигляд мав Харків на початку березня — жахливі.

Мама з дітьми — 11 діб у підвалі

Ми проживали в такому мирному житті, а тут такі картини перед очима, — пан Василь знову ненадовго зупинив розмову. — Це просто жах, заправки, магазини будинки — все розбито.

Досі перед очима мама з трьома дітками, всі вони стали пасажирами автобуса, яким керували пан Василь із напарником Мироном. Старшому хлопчику було 5 років, його сестричці 2, 5. А на руках у молодої мами 7-місячне немовля. Тато діток воює, а мама з малюками 11 діб сиділа в підвалі, рятуючись від обстрілів.

Нам якраз виїжджати, а тут ракети, постріли, все вибухає, — згадує пан Василь. — Діти кричать, злякались, притискаються до неї. А вона, бідна, стоїть і плаче... Вже потім розговорились у дорозі. Я їх до Кременчука довів, там їх зустріли. Саме починалась комендантська година.

Зупинки робили лише на нічліг через комендантські години і зрідка, аби люди справили потреби. Харків'яни були шоковані, що «бандерівці» подали їм руку допомоги. Вони не могли повірити і усвідомили, що з Тернополя приїхали аби їм, східнякам, допомогти і, фактично, врятувати.

Дорога назад була дуже тяжкою, — каже Василь Смеречинський. — Потік машин безкінечний, дехто намагається вискочити на зустріч, і по узбіччю, машини їдуть одна наперед одної. Всі тікали подалі від зони бойових дій. Ми автобусами йшли колоною, пригадує, в Умані з'їзд зі всіх сторін — неможливо проїхати по дорозі. Без супроводу ми місяць-два їхали би.

Їли теж в автобусах — люди ділились одне з одним, хто що мав. Коли доїхали до здавалося б мирної Вінниці, і там обстріл почався...

Мене і напарника жінка якась пригостила котлетами, — пан Василь згадує, що хоч домашні харчі і закінчились, але відмовлялись, бо людям більше треба. А жінка лишень наполягала, мовляв, хлопці, ви цілий день їдете, нас рятуєте: «Візьміть, будь ласка, від всієї душі». — Так у дорозі перекусили — і це вже до самого Тернополя.

До рідних дорогою водії не дзвонили. Поки напарник був за кермом, відправляли родинам короткі повідомлення, мовляв, все ок, живий-здоровий, їду додому.

Я українець, але не салоїд

Частина людей виходила у Вінниці, Хмельницькому. Частина з Тернополя вирушала далі — до Львова чи за кордон. Тих, хто

залишився у Тернополі, поселили тоді на одній із турбаз. А до пана Василя ще довго потім дзвонили, чи не їхатиме знову на схід, бо треба передати пакунки, медикаменти. Проте загін водіїв залишався на Тернопільщині та був готовий у разі потреби вивозити земляків, рятуючи від війни.

Вдома дружина зустріла пана Василя зі сльозами на очах. Пригостила улюбленим борщем, який із раціону не виходить. От лишень без сала, бо цей національний продукт чоловік не надто любить. Ми навіть пожартували з паном Василем, мовляв, що це за українець. А той, сміючись, додав: «Я українець, але не салоїд. От який я неправильний українець».

З тієї поїздки пан Василь не має жодного фото. Лише шмат відео, яке записав, коли виїжджали з Харкова. На ньому жажіття, у що русня перетворила ще донедавна квітучий край. І колапси — всюди. А ще сильна злива, мов із відра. Це небо раділо, що ми живі й здорові повертаємось додому, каже пан Василь.

Я і після цього пропонував свої послуги, може возити когось треба, може гуманітарку, але так і не довелось, — каже Василь Смеречинський. — Повернувся на роботу, бо там був потрібен. Ви знаєте, от згадує те все — страху не було. Неможливо було повірити в те, що в мирний донедавна час ракети летять, постріли. Очі бачили всі жажіття, а душа не приймала побаченого. Не можеш усвідомити, що це з нами відбувається, що на нас напали.

Першим із родини із нагородою дідуся привітав онук Вадим. Просто обняв і подав руку, отак, по-чоловічому.

Він мені тоді сказав: дідусь, я тобою пишаюсь, — згадує пан Василь. — А я пишаюсь нашими воїнами. Ніхто з них не дав задню. Всі на повний зріст — і до самої перемоги. А я переконаний на сто відсотків: вона — буде!

RIA

**АВТО
МОТО**

№2 11.01.2023

прийом оголошень за телефонами:

(0352) 23 52 03 (0352) 23 53 27
(098) 477 12 70

**Встановлення • ремонт • налаштування
ГАЗОВОГО ОБЛАДНАННЯ
НА АВТО**

OPTIMA
UKRAINE

Якісні комплектуючі європейських виробників
15 років досвіду
Кваліфікований персонал
Гарантія 3 роки
Сертифікація ГБО

с. Острів, вул. Ярмуша, 188,
м. Тернопіль, вул. Бродівська, 61г,
тел. (067) 351-75-55, (097) 658-25-38

3. АВТОМОТОТЕХНІКА, С/Г ТЕХНІКА, ПОСЛУГИ

3.4 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ(ЛІЦЕН.)

АВТОПЕРЕВЕЗЕННЯ, ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 5 Т, ПО МІСТУ, ОБЛАСТІ, УКРАЇНІ, РІЗНІ ВИДИ ТРАНСПОРТУ. Є ВАНТАЖНИКИ.СВІД. (097) 076-83-71

АВТОПЕРЕВЕЗЕННЯ, ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ДО 30 КУБ.М, ДО 5 Т, ПО МІСТУ, ОБЛАСТІ, УКРАЇНІ. ПОСЛУГИ ВАНТАЖНИКІВ, СВІД. (068)715-76-63

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ БУСОМ, ДО 2,5 Т, Є ВАНТАЖНИКИ. 24/7, СВІД. (068) 775-84-92

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ БУСОМ МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР, ДО 2,5Т, КВАРТ. ТА ОФІС. ПЕРЕЇЗДИ, ВИВІЗ БУДІВ.СМІТТЯ, ПОСЛУГИ ВАНТАЖ (068) 246-59-53

RIA

БУДІВНИЦТВО

№2 11.01.2023

прийом оголошень за телефонами:

(0352) 23 52 03 (0352) 23 53 27
(098) 477 12 70

**ЦІЛОДОБОВА АВТОСТОЯНКА ДЛЯ ВАНТАЖНОГО
ТА ВЕЛИКОГАБАРИТНОГО ТРАНСПОРТУ**

в селі Мишковичі, поблизу об'їзної дороги (траса Е 85)

Перших три дні паркінгу – БЕЗКОШТОВНО
Ціни доступні
Стоянка під охороною

ТЕЛ. 067 555 49 55

P
TIR

ІНФОРМАЦІЯ: ВИКОНУЄМО ЄВРОРЕМОНТ, СТЯЖКА, ШТУКАТУРКА, ПЛИТКА, ШПАТЛ., ЛАМІНАТ, ДЕМОНТАЖ, ВИБИВАННЯ НІШ, ФАРБУВ., ПІДВІСНІ СТЕЛІ (096) 730-50-78

КУХНІ, ШАФИ-КУПЕ, НЕДОРОГО. (097) 187-18-08
ЛІЖКА ДЕРЕВ'ЯНІ. (097) 187-18-08

Купляємо в необмеженій кількості у м.Тернополі та області **ВЖИВАНІ ЄВРОПІДДОНИ, А ТАКОЖ ПОЛЕГШІ ПІДДОНИ.** Можливий вивіз нашим транспортом. (068) 105-54-59, (068) 105-54-58

КАМІНИ
АКЦІЯ 7% ЗНИЖКИ
з 01.01 по 31.01.2023 р
Чистка димоходів
тел.: (096) 448-84-86

Ліжко металеве, 2-спальне, без матраца. (097)443-50-54, (098)916-19-00

МАТРАЦИ,БУДЬ-ЯКІ, ЗІ СКЛАДУ. (097) 187-18-08

Віктор РОЛЕТИ
з тканини, бамбукові, день-ніч, для мансардних вікон

ЖАЛЮЗІ
горизонтальні, вертикальні, дерев'яні, бамбукові

РИМСЬКІ ШТОРИ
ПРОТИМОСКІТНІ СІТКИ

вул. Микулинецька, 46-б,
тел.: (098) 620-82-24

5.4 БУДІВ-РЕМОНТНІ ПОСЛУГИ(ЛІЦ.)

Акуратний майстер виконує всі види внутрішніх робіт, плитка, шпатлювання, декоративна штукатурка, ламінат, паркет. (097) 525-79-65

ВИКОНУЄМО ЯКІСНО ТА ДОБРОСОВІСНО РЕМОНТНІ РОБОТИ, ПЛИТКА, ЛАМІНАТ, ШПАТЛЮВАННЯ, ГІПСОКАРТОН ТОЩО, ПОРЯДНІСТЬ, ЧЕСНІСТЬ (098) 370-75-44

Гіпсокартон, шпатлювання, плитка, монтажні роботи. (067) 779-99-98

Гіпсокартон, шпатлювання, фарбування, ламінат, внутрішні роботи. (068) 510-74-50

КУПЛЮ ЄВРОПІДДОНИ, РІЗНІ, ПІДДОНИ
б/к. Дорого. Виїзд до замовника
вул. Гайова 30, ОБ'ЇЗНА, 17
тел. (068) 060 13 88, (067) 350 20 66

Плитка, гіпсокартон, шпатлювання, інші види ремонтно-оздоблювальних робіт (098) 489-17-63

ПЛИТКА, ЛАМІНАТ, ШПАКЛІВКА, ГІПСОКАРТОН, ШПАЛЕРИ (096) 676-73-89

ПЛИТОЧНІ РОБОТИ, ОБЛИЦЮВАННЯ ПЛИТКОЮ, ПІДГОТОВКА СТІН, ПІДЛОГИ, ГІПСОКАРТОН, СТЯЖКА, ШТУКАТ., ЛАМІНАТ, ЯКІСНО (098) 385-10-84

Шліфую паркет без пилу, настеляю паркет, ламінат, вагонку, лакую, шпатлюю, є пило-сос,швидко, якісно, є транспорт, виїзд в район 26-83-43, (097) 279-03-73

ІНФОРМАЦІЯ: ВИКОНУЄМО СТЯЖКА, ШТУКАТУРКА, ШПАКЛЮВАННЯ, МУРУВАННЯ З ЦЕГЛИ, ПЕРЕСТІНКИ ТОЩО. (068) 186-50-70

5. БУДМАТЕРІАЛИ, САНТЕХНІКА

5.2 ПРОДАМ

Металочерепиця, профнастил, власне в-во комплектуючих, водостоки, плівки, гурт. ціни, замір, виїзд.безкошт (096)132-84-04, (067)381-45-08

Паркани металеві, жалюзі-паркан, ранчо-паркан, штахетник, металеві парпети, мет.шапки на стовпці, всі комплектуючі, помірні ціни (096)132-84-04, (067)381-45-08

ІНФОРМАЦІЯ: ЄВРОРЕМОНТ, ПЛИТКА, ЛАМІНАТ, ШПАКЛІВКА, ГІПСОКАРТОН, ШПАЛЕРИ. (096) 700-92-04

6. МЕБЛІ

6.2 ПРОДАМ

ДИВАНИ, НА БУДЬ-ЯКИЙ ВИБІР, ЗІ СКЛАДУ. (097) 187-18-08

Килими перські, оригінальні, з Німеччини. (097)443-50-54, (098)916-19-00

6.4 РІЗНЕ

ВИГОТ. ЯКІСНИХ МЕБЛІВ НА ЗАМОВЛ., ОПТИМІЗ. ПРОСТОРУ, ІНЖ. КОНСУЛЬТ., КУХНІ, ПЕРЕДПОКОЇ, ГАРДЕРОБ,ДИТЯЧА,КОМОДИ,ШАФИ, ОФІСИ,МАГАЗ. (050) 987-61-64

Перетягування, ремонт м'яких меблів, заміна пружин, поролону. (097) 484-60-02

Усі свіжі оголошення RIA плюс у вашому Viber

- ✓ зручний пошук
- ✓ перегляд по рубриках
- ✓ розміщення оголошення
- ✓ можливість підписки

Скануйте QR-код, або шукайте в Viber
RIA_ogo

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

Сахарok Shop

620⁰⁰ Тест-смужки для дослідження аналізу сечі на 10 показників від LABOQUICK

1400⁰⁰ Пристрій для установки сенсора Serter Enlite/One-press serter

330⁰⁰ Чорнична паста LiQberry, 550 г

58⁰⁰ Крем антисептичний Боро Б'юті

22⁰⁰ Здоровий льодяник "Mniam-Mniam" зі смаком полуниці без цукру

100⁰⁰ "Серцево-судинні захворювання у пацієнтів з діабетом" Для ендокринологів, сімейних лікарів кардіологів

390⁰⁰ Голки Insupen 30G/8 мм для шприц-ручки, 100 шт

186⁰⁰ GREEN LEAF Суміш для випічки "Чорничні мафіни" без цукру, 300г

40⁰⁰ Силіконовий ІD-браслет ДІАБЕТ ТИП 2 для дорослих

66⁰⁰ Підсолоджувач Green Leaf Солодка Стевія з корицею, 100 г

38⁰⁰ Плівкова прозора пов'язка Tegaderm Film 10см*12см

ЗАМОВЛЯЙТЕ НА:
saharokshop.com
+ 38 066 249 67 87

RIA **РОБОТА, ПОСЛУГИ**
№2 11.01.2023

прийм оголошень за телефонами:
☎ (0352) 23 52 03 ☎ (0352) 23 53 27
✶ (098) 477 12 70

У зв'язку з відкриттям нового магазину запрошуємо на роботу:

ПРОДАВЦЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

тел. 068 92 83 535

«Чистка пір'я на Київській»

дезінфекція із застосуванням бактерицидної лампи та дезінфектора
реставрація, відновлення та очищення

- ковдр, подушок, перин та інших виробів з пуху і пір'я
- пошив під індивідуальні розміри ковдр, подушок, перин з власного пір'я та пуху

вул. Київська, 2, БП «Сонячний» (другий поверх), тел. (067) 179-23-82
графік роботи: пн-пт: 9:00-18:30, субота, неділя і релігійні свята – вихідний

На виробництво потрібні:

-ДРУКАР
(з/п 18000-25000 грн)

-ПОМІЧНИК ДРУКАРЯ
(з/п 15000-18000 грн)

тел. 067 658 82 50

На виробництво потрібні:

- **ОПЕРАТОР ЛАМІНАТОРА**
(з/п 15000 -18000 грн)
- **ОПЕРАТОР БОБІНОРІЗАЛЬНОЇ МАШИНИ**
(з/п 14000- 17000 грн)
- **ОПЕРАТОР ПАКЕТОРОБНОЇ МАШИНИ**
(з/п 10000- 12000 грн)

тел. 067 658 82 50

МАГАЗИН-АТЕЛЬЄ «ТЕРИТОРІЯ ВЗУТТЯ»
www.vzutia.te.ua

Реалізуємо:

- ✓ Взуття власного виробництва (гарантія 1 рік);
- ✓ Шкіряне взуття українських виробників і не тільки;
- ✓ Ортопедичне взуття та ортопедичні устілки;
- ✓ Матеріали та фурнітуру для ремонту і пошиття взуття

Виготовляємо:

- ✓ Чоловіче, жіноче та дитяче шкіряне взуття;
- ✓ Взуття великих розмірів;
- ✓ Індивідуальний пошив взуття (враховуючи повноту, підйом, вади стопи);
- ✓ Взуття з різного виду та кольору шкіри

Надаємо послуги:

- ✓ Заміна підошв та каблуків (великий вибір) з перетяжкою та заміною фасону;
- ✓ Звуження та розширення халяв;
- ✓ Ремонт та реставрація взуття;
- ✓ Укорочення носиків у взутті;
- ✓ Заміна замків та бігунків;
- ✓ Фарбування взуття;
- ✓ Ремонт сумок, гаманців, барсеток, заміна коліс у валізах
- ✓ Запрошуємо до співпраці підприємців, а також спеціалістів

вул. Київська, 2, БП «Сонячний», 1 пов., тел.: 51-15-51, 51-18-18, (068) 789-46-04, (095) 662-41-06
Режим роботи: Пн-Пт 8⁰⁰-20⁰⁰, Сб 9⁰⁰-15⁰⁰, Нд - вих.

вул. Руська, 17, (097) 810-33-20, (050) 700-11-69
Режим роботи: Пн-Пт 8⁰⁰-19⁰⁰, Сб 9⁰⁰-15⁰⁰, Нд - вих.

«Магазин Взуття» вул. Київська, 2, БП «Сонячний», тел. 51-18-18
Режим роботи: Пн-Пт 8⁰⁰-19⁰⁰, Сб 9⁰⁰-15⁰⁰, Нд - вих.

Центральний ринок (місце 90К-91К), навпроти автовокзалу, тел.: (050) 942-35-14.

ВАНТАЖНИКИ

висока з/п

тел. (097) 790-09-61

На дистрибуційну компанію потрібні

•ЗАВСКЛАД
робота позмінно ЗП від 23000

•КОМПЛЕКТУВАЛЬНИКИ
робота позмінно ЗП від 18000

•ЕКСПЕДИТОРИ ЗП від 21000

•ВОДІЇ ЗП від 21000

тел. 067 351 50 53

ПАП «АГРОПРОДСЕРВІС»
оголошує конкурс на вакантні посади:

- **ДОЯРА НА ФЕРМУ ВРХ**
В С. ДЕНИСІВ ЗП 15000 –17000 ГРН
- **ЕЛЕКТРИКА НА ФЕРМУ ВРХ**
В С. УРМАНЬ ЗП 15000 ГРН
- **ПІДСОБНИКА НА БУДІВНИЦТВО**
ЗП 10000 ГРН

Відділ кадрів (067) 658-82-59

ТОВ «МВ Стеллар» запрошує на роботу:

- КОМІРНИКА
- ЕЛЕКТРИКА
- з д/р вантажних автомобілів
- СЛЮСАРЯ
- з ремонту вантажних автомобілів
- ВОДІЇВ МІЖНАРОДНИКІВ
- з категорією СЕ не менше ніж 2 роки
- ПНЕВМАТИКА

тел.: 050 337 81 05

ВІДКРИТІ ВАКАНСІЇ:

КУХАР УНІВЕРСАЛ
(з/п 12000-16000 грн)

ВОДІЙ З 11 ДО 14 ГОД
З ВЛАСНИМ АВТО (КУР'ЄР)
(з/п 9000-13000 грн)

Графік роботи з ПН.-ПТ. з 8 до 17 год, центр міста

☎ 097 75 22 161 @Lapota.terнопil

Запрошуємо на роботу:

ВАНТАЖНИКІВ

ВИСОКА З/П
надається житло

тел. (098) 221-59-24

ПОКІЙКА В ГОТЕЛЬ, З/П ХОРОША. (067) 350-26-54

ПОСУДОМІЙНИЦЯ В РЕСТОРАН «ХУТІР». (098) 891-12-64

ПРАЦІВН. БУД.ПРОФ. РІЗНОРОБОЧИ, МУЛЯР, ШТУКАТУР, БЕТОНУВАЛЬНИК, ВОДІЇ ФУРИ А/М КАМАЗ, МАШИНІСТИ ЕКСК, ГРЕЙДЕРИСТ, КРАНІВНИК (067) 352-53-80

ПРАЦІВНИКИ НА АВТОМІЙКУ-САМООБСЛУГОВУВАННЯ, ПОДОБОВО. (068) 251-88-36

КРЕДИТ ГОТІВКОЮ
до 50 000 тисяч грн.
без перших внесків
(кредитуємо з поганою кредитною історією)
допоможемо при оформленні кредиту БЕЗКОШТОВНО!
деталі за тел. (067) 242-89-16 Анна

ПРАЦІВНИКИ НА ВИРОБНИЦТВО, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

Прибиральниця в магазин одягу, ТРЦ «Подільняни», прибирання торг. зали, службових приміщень, 3 дні в тижд. по 10 год., офіційно, (067) 829-47-90

Продавець преси. (097) 459-53-58

Різноробочий, досвід роботи на екскаваторі МТЗ-Борекс, можливо пенсійного віку. (067) 735-90-00, (067)367-61-87

РІЗНОРОБОЧИ НА ВИРОБНИЦТВО, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

Самотній чоловік, 42 р., житлом та роботою забезпечений, для створення сім'ї шукає жінку, 40-45 р. (098) 371-25-90

ТОКАРІ, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

ФРЕЗЕРУВАЛЬНИК, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

ШЛИФУВАЛЬНИЦЯ СТОЛЯРНИХ ВИРОБІВ НА В-ВО ТЕРНОПІЛЬ, З/П ВИСОКА. (067)353-25-53, (097)624-62-36

ШТАМПОВАЛЬНИКИ, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

7.3 ШУКАЮ

Шукаю роботу доглядальниці за людьми похилого віку в Тернополі, позмінно, в денний час, невеликий досвід. (096) 763-23-41

10. ТЕЛЕФОНИ, ФАКСИ, МІНІ-АТС

10.3 КУПЛЮ

Телефон мобільний, можна нероб. стан. (096) 208-00-54

11. АУДІО-, ВІДЕОТЕХНІКА, ФОТОТОВАРИ ТА МУЗ. ТЕХНІКА

11.3 КУПЛЮ

ТВ ЛЕТ, LCD, ПЛАЗМА, НЕРОБОЧИЙ СТАН., ПОБИТ ЕКРАНИ, НА З/Ч. (093) 546-77-70

Ігрові приставки «Денді», можна неробочі, картриджі і плати з іграми для неї, є вайбер. (067) 411-28-25

13. ПОБУТОВІ ТОВАРИ

13.2 ПРОДАМ

Машинка пральна «Mile», з Німеччини (097)443-50-54, (098)916-19-00

Машинка швейна, з тумбою, з Німеччини, 2 шт., машинки швейні «Зінгер», «Пафф», без тумби. (097)443-50-54, (098)916-19-00

Сервіз столовий кавово-чайний., 6 персон, новий, терміново, недорого. (067) 794-81-12

17. МЕТАЛИ ЛІЦ.

17.3 КУПЛЮ

БРУХТ ЧОРНИХ, КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ, ДОРОГО, ХОЛОДИЛЬНИКИ, МАШИНКИ ПРАЛЬНІ, КОЛОНКИ, САМОВИВІЗ. ЛІЦ. АВ №580978 (096) 957-35-52

7. РОБОТА, ЕМІГРАЦІЯ

7.2 ПРОПОНУЮ

АВТОМЕХАНІК, АВТОМАЙСТЕР, АВТОСЛЮСАР, НА ДІЮЧЕ СТО, ДОСВІД ОБОВ'ЯЗКОВИЙ (098) 990-50-91

ВЧИТЕЛЬКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ДЛЯ ПІДГОТ. ДО ШКОЛИ, ВЧИТЕЛЬКА АНГЛІЙС. МОВИ, Д/Р ОБОВ., ЗМІН. ГРАФІК, ВІДПОВІД, КОМУН.,З/П ДОГОВІРНА (096) 605-63-95

на роботу потрібні:

ПНЕВМАТ ВОДІЙ НА АВТОМОБІЛЬ КАМАЗ

тел.: (067) 211-40-40

ДОГЛЯДАЛЬНИЦЯ ДЛЯ ЛЮДИНИ ПОХИЛОГО ВІКУ В СІЛЬСЬКУ МІСЦЕВІСТЬ, УМОВИ ДОГОВІРНІ. (097) 221-06-63

ЕЛЕКТРИКИ, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

ЗАГОТІВЕЛЬНИК В М'ЯСНИЙ ЦЕХ РЕСТОРАНУ «ХУТІР», ХЛОПЕЦЬ. (098) 891-12-64

ЗВАРЮВАЛЬНИКИ, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

КУХАРІ ХОЛОДНОГО, ГАРЯЧОГО ЦЕХУ В РЕСТОРАН «ХУТІР». (098) 891-12-64

Обвалювальник м'яса (свинина, курка) (097) 477-40-51

ОПЕРАТОР ПУЛЬТА УПРАВЛ. В ОХОРОН.Ф-МУ, БЕЗ ДОСВІДУ, ЗНАННЯ ПК НА РІВНІ ВПЕВН. КОРИСТУВ., ГОТОВНІСТЬ ПРАЦЮВАТИ ПОДОБОВО І НАВЧАТИСЯ (067) 255-29-25, (098) 001-44-47

ОПЕРАТОРИ ВЕРСТАТІВ З ЧПК, З/П ВИСОКА. (067) 352-72-89

на роботу потрібні:

КУХАР, ПОСУДОМІЙНИЦЯ
у шкільну їдальню, вул. Бойчуків, 2
тел. (097) 340-09-00

ОХОРОНЕЦЬ-ШВЕЙЦАР, ПОЗМІННО, БЕЗ ШКІДЛ. ЗВИЧОК, ТЕХНІЧНО ОБІЗНАНИЙ, ЗУСТРІЧ ГОСТЕЙ, НАГЛЯД ЗА БУДІВЛЕЮ, З/П 700 ГРН./ЗМІНА +ПРЕМІЇ (096) 294-27-79

22. СІЛЬГОСПРОДУКТИ

22.2 ПРОДАМ

Гречка (зерно), свіжий урожай. (097)443-50-54, (098)916-19-00

Картопля «Біла роса» (098) 642-60-01

23. ПРОМИСЛОВЕ ОБЛ. ТА ІНСТРУМЕНТИ

23.2 ПРОДАМ

Обладнання професійне для кафе-бару, піч для приготування піц, посудомийна машина, шафа холод., морозильна, кавоварка (097)443-50-54, (098)916-19-00

Стіл-прилавок, півкруглий для кафе, бару, ресторану, магазину. (н/ж, камінь, скло), (097)443-50-54, (098)916-19-00

24. ВИТРАТНІ МАТЕРІАЛИ, ТАРА ТА УПАКОВКА

24.3 КУПЛЮ

МАКУЛАТУРА, ПОЛІЕТИЛЕН, СКЛОБІЙ, ВІД 1 ГРН./КГ, ПИВНИ ПЛЯШКИ, ВІД 1 ГРН., МЕТАЛЕВІ БАНКИ (067)808-84-84, (067)843-47-47

МАКУЛАТУРА, ПОЛІЕТИЛЕН, ВІЌЗД ДО ЗАМОВНИКА, ВИГІДНО (ЦІНА ЯКІСТЬ), ВУЛ. ГАЙОВА 30. (067)350-20-60, (068) 060-13-88

ПІДДОНИ, ЄВРОПІДДОНИ, РІЗНІ, Б/К, ДОРОГО, ВУЛ. ГАЙОВА, 30, ВІЌЗД ДО ЗАМОВНИКА. (067)350-20-60, (068) 060-13-88

СКЛОТАРА, СКЛОБІЙ, МАКУЛАТУРА, ПЛІВКА, МЕТ. БАНКУ, ПЛАСТМАСОВІ ЯЩИКИ, ПІДДОНИ ДЕР'ВЯНІ. МЕТАЛЕВІ ВІДХОДИ, ВІЌЗД ДО КЛІЄНТА, ДОРОГО (096) 595-43-89

26. ПОСЛУГИ

26.1 ПОБУТОВІ

Анени для супутникового і T2, підключення Viast, Xtra ТВ, смарт-ТВ приставки, ремонт обладнання, тюнерів, послуги електр., сантех (067) 605-08-30

СЦ"7777" РЕМОНТ НАДОМУ:
телевізорів LCD, LED, пральних машинок, посудомийних
ВЕЛИКА БАЗА ЗАПЧАСТИН
ternopilservice.com.ua
тел. (095) 814-77-77, (097) 012-34-25

МАЙСТЕР НА ГОДИНУ, РЕМОНТ КОРПУСНИХ ТА М'ЯКИХ МЕБЛІВ, САНТЕХНІКИ, ЕЛЕКТРИКИ, ДЕМОНТАЖНІ РОБОТИ, ОББИВАННЯ БАЛКОНІВ ВАГОНКОЮ (067)712-93-11, (066)034-26-23

ЧИСТКА КИЛИМІВ
м'яких меблів, ковролінів, офісних, барних, ресторанных та комп'ютерних крісел
тел.: 420-620
(050) 670-30-44, (096) 670-30-44

26.2 ЮРИДИЧНІ (ЛІЦЕНЗІЯ)

Автомобілі. адвокат: допом. у справах за ст.130 КУпАП, ст.286,286-1 КК,при позбавл. водійс. посвідч., ДТП, страх. спори.Св.3335/10 (096) 694-29-68

Адвокат: висококваліфікована правова допомога у будь-якій галузі права. www.lawyer.te.ua. Св.№3335/10 (096)694-29-68, (097)700-90-03

НОТАРІУС Савка Володимир Ігорович
Тернопільський міський нотаріальний округ, (098) 083-80-93, Кравець Тетяна
Володимирівна Тернопільський районний нотаріальний округ, (050) 377-06-09
вул. І. Франка, 12/13, т. 52-07-52

Адвокат: кредитні, банківс., боргові спори, іпотека, застава, вик. напис, затягування часу та робота на результат.Св.№3335/10 (096) 694-29-68

Адвокат: реєстрація, ліквідація ТОВ, ФOP, ПП «під ключ», кримін., адмін. правоп., податк., господ., страх. спори,ДТП.Св.№3335/10 (096) 694-29-68

медичний центр «АстраМіа»
Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я
Ліц. АЕ №638030 від 15.01.2015р видана МОЗУ

Лікування алкоголізму та куріння, психіатрія, неврологія, рефлексотерапія, народна та нетрадиційна медицина

**м. Тернопіль, вул. Малишка, 2
тел. (0352) 51-50-00,
astramia.com.ua**

29. ХОБІ, ТВАРИНИ, АНТИКВАРІАТ

29.2 ПРОДАМ

Віск бджолиний, вищий гатунок, без парафіну. (097)443-50-54, (098)916-19-00

Роги оленячі, картини, годинник настінний, годинник на підлогу. (097)443-50-54, (098)916-19-00

Шафа стара, з натурального дерева (горіх, дуб), 2 шт. (097)443-50-54, (098)916-19-00

29.3 КУПЛЮ

Статуетки (фігурки), фотоапарати, об'єктиви, ордени, медалі, значки, картини, ікони, годинники, коралі, вироби (бронзи,сріб,мельх) (097) 438-23-01

30. РІЗНЕ

30.1 ПРОДАМ

ВИРОБИ З ГРАНІТУ РІЗНОГО КОЛЬОРУ, ГУРТ, РОЗДРІБ, ПАМ'ЯТНИКИ, ТУМБИ, СМУГА, НАКРИВКИ, ВАЗИ, СФЕРИ, ПІДВІКОННЯ, СТИЛЬНИЦІ, КАМІНИ (067)352-20-62, (096)060-65-72

КОНТЕЙНЕР МОРСЬКИЙ, 6x2,45 м, 20 ФУТІВ, 5 ФУТІВ, 3 ФУТИ. БУДКА НА А/М, БУДІВНИЦТВО, РІЗНІ ТОЩО (067)350-20-60, (068) 060-13-88

Автомобільна школа «Форсаж»
проводить набір на платні вечірні курси з підготовки водіїв категорії «В» (легкові автомобілі та вантажні до 3,5т).
Відновлюємо та вдосконалюємо навички їзди на автомобілі.
Тел.: 47-26-62, 40-00-95, (067) 800-67-28,
вул. Татарська, 16 (Центр, р-н ТДТУ)

ЄВРОКУБ, ХАРЧОВИЙ, ПІД ДИЗПАЛИВО, СЕПТИК, КАС, ТОЩО, ВІД 2 200 ГРН., БОЧКИ ТЕХНІЧНА, 200 л, (067)350-20-60, (068) 060-13-88

30.2 КУПЛЮ

КОНТЕЙНЕР МОРСЬКИЙ, БУДЬ-ЯКИЙ РОЗМІР ТА СТАН, АБО БУДУ АВТОМОБІЛЬНУ, ДОРОГО. (067)350-20-60, (068) 060-13-88

ПІР'Я З ПУХОМ, ГУСЯЧЕ, КАЧИНЕ, СВИЖЕ, Б/К, ПЕРИНИ, ПОДУШКИ, ДОРОГО (067) 220-41-57

Радіодеталі, плати, вимірювачі будь-які, ТВ, ПК, магнітоли СРСР, калькулятори, лампи, інша техніка в-ва СРСР. (068) 690-92-72

31. ЗНАЙОМСТВА

31.1 ВІН ПИШЕ

Самотній чоловік, 59/170/75, шукаю жінку для зустрічей та створення сім'ї (098) 357-78-44

Чоловік, 45 р., познайомиться з дівчиною або жінкою, до 60 р., для інтимних зустрічей. (068) 044-97-79

31.2 ВОНА ПИШЕ

Жінка, 53 р., познайомиться для створення сім'ї з порядним, надійним чоловіком, без шкідливих звичок, з серйозними намірами. (097) 449-80-06

32. ВІТАЮ

32.2 ЗАГУБИВ-ЗНАЙШОВ

ЗАГУБЛ. ДОГОВІР ДАРУВАННЯ ЗЕМ. ДІЛ. ПЛ.0,0024га, по пр.зЛУКИ №25А, м.ТЕРНОПІЛЬ, КАД.№6110100000:04:001:0313 на ім'я БОДНАР-ЧУК Г.Я ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ

ЗАГУБЛЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ БАГАТОДІТНОЇ СІМ'І НА КАЛІНКА М.С., КАЛІНКА В.М. ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ

ЗАГУБЛЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ БАТЬКІВ БАГАТОДІТНОЇ СІМ'І НА ІМ'Я ГРИЦЕНКО С.І., ГРИЦЕНКО Г.О., ДІТИ ОСИП, ОЛЕГ, ЛЮБОМИР. ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ

ЗАГУБЛЕНИЙ ДИПЛОМ ЛГ №004852, ДОДАТОК ДО ДИПЛОМА ВИД. ТЕРНОПІЛЬСЬКИМ ПРИЛАДОВУДІВНИМ ІНСТИТУТОМ ВІД 30.05.1996 НА ІМ'Я СУХИЙ Б.Я. ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ

13 СІЧНЯ 19:00

ДРАМТЕАТР
ГЕНЕРАЛЬНИЙ МЕДІАПАРТНЕР

ВОКАЛЬНА ФОРМАЦІЯ

ПІККАРДІЙСЬКА ТЕРЦІЯ

Чарівний Різдвяний концерт
на підтримку ЗСУ
КВІТКИ У КАСІ ДРАМТЕАТРУ

kasa.in.ua KONTRAMARKA.UA KARABAS.COM CONCERT.UA

Усі свіжі оголошення RIA плюс у вашому Viber

- ✓ зручний пошук
- ✓ перегляд по рубриках
- ✓ розміщення оголошення
- ✓ можливість підписки

Скануйте QR-код, або шукайте в Viber RIA_ogo

УВАГА! ЗМІНА ВАРТОСТІ ОГОЛОШЕНЬ

КУПОН ОГОЛОШЕННЯ
Дійсний лише для подачі оголошення у №3 від 18.01.2023р.

РУБРИКА:	ТЕКСТ ОГОЛОШЕННЯ: 130 символів	№ ВИХОДУ
пункт прийому		

тел. дом.: моб.:

Категорія «Б» (просте) - 30 грн.
Категорія «В» (виділене) - 50 грн.

Якщо Ви хочете подати оголошення, то

- 1 Купіть медіа-картку та зателефонуйте: **235-327, 235-203, (098)477-12-70**
- 2 Виріжте купон і занесіть його в пункт прийому за адресою:
* позначені зірочкою спеціалізовані пункти прийому оголошень

С-т «Сільпо»..... вул. Петлюри,2
Кіоск «Збруч»..... вул. Живова,15
ТРЦ « Подолляни».....вул. Текстильна, 28ч
(1 пов.пункт продажу преси)
ТЦ «Марципан» (1пов.).....вул. Кривоноса, 26
(1 пов.пункт продажу преси)

- ▶ Оголошення, що будуть надруковані звичайним шрифтом, коштуватимуть **30 грн.**
Ціна виділеного оголошення (друкується виділеним шрифтом) **50 грн.**
- ▶ Довідник **100 грн.**
- ▶ Оголошення про втрату документів **100 грн**
(50% знижка для військових та пенсіонерів).
- ▶ Ці оголошення можна подати за допомогою **медіа-карток**, що продаються у будь-якому кіоску з пресою.
- ▶ **3 середи до п'ятниці - 30 грн., понеділок, вівторок - 50 грн.**
- ▶ **Зауважимо, понеділок, вівторок** до 12.00 приймаються лише виділені оголошення за терміновим тарифом 50 гривень.
- ▶ При подачі оголошень, що підлягають ліцензуванню, необхідно подати у редакцію копію ліцензії.
- ▶ Додаткова інформація за телефонами 23-52-03, 23-53-27, 43-00-50, (098) 477-12-70.

Медіа-картка є своєрідною платіжною картою, на якій є певна сума грошей. За допомогою медіа-картки можна по телефону розрахуватися за оголошення.

РИА

НЕРУХОМІСТЬ, БУДІВНИЦТВО

№2 11.01.2023

прийм оголошень за телефонами:

(0352) 23 52 03 (0352) 23 53 27

(098) 477 12 70

ТЕРНОПІЛЬБУД
www.ternopilbud.com

КВАРТИРИ І КОМЕРЦІЙНІ ПРИМІЩЕННЯ У ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСАХ З ВЛАСНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ

- Глибока
- Галицька
- Микулинецька
- Тролейбусна
- Володимира Великого
- Гайова
- О. Довженка
- Київська-Тарнавського
- С. Стаднікової
- Злуки

Відділ продажу: просп. С. Бандери, 38
(067) 350-48-81 (0352) 25-45-27

ПРИМІЩЕННЯ ВІЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
масив "Сонячний" від забудовника в зданому будинку

Будконтроль тел. (067) 128-51-71

ДОБРОБУВА
БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

1-, 2-, 3- кімнатні квартири
Пайова частина. Здача - 2023 - 2025р.
Квартири в зданих будинках. Квартири з ремонтом. Покращене планування.

Адреса новобудов:
вул. Федьковича,
вул. Чернівецька,
вул. Тролейбусна,
вул. Білогірська,
пров. Цегельний,
вул. Замиська,
котеджі «Кленовий гай»

Забудовник: ТОВ «Добробуд»
вул. Тролейбусна, 11Д
(0352) 43-43-48
(067) 674-60-12
www.dobrobuild.com.ua

ПРОДАЖ 1,2,3 КІМ. КВАРТИР, ТА КВ. З ТЕРАСАМИ В ЖК ПАНОРАМА
від 35,6 кв.м. Будинок збудований, зданий, цегляний, утеплений, вікна Rehau, якісні доброти вхідні двері. Розтермінування, іпот кредит. с. Петриків, вул. Шептицького, 100
тел. 096 805 95 25, 097 543 98 78

3 КІМ. КВ., С. ПЕТРИКІВ, ВУЛ.ШЕПТИЦЬКОГО, 100
пл. 88,2 кв. м, кухня-студія 28,5 кв. м, дві лоджії, роздільний санвузол, коридор 4,9 кв. м. Будинок збудований (здача на початку 2023 року), цегляний. Можливе розтермінування та іпотечне кредитування
тел. 096 805 95 25, 097 543 98 78

КЕМПІНГ ПРОДАЖ, ОРЕНДА-ПРИМІЩЕННЯ ВІЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
180 м² з опаленням, е/р, два входи, санвузол, висота стелі 2,9 м
Оренда - 150 грн м². Продаж - 100000\$
тел. 096 805 95 25, 097 543 98 78

КВАРТИРИ З ТЕРАСАМИ
с.Петриків, вул. Шептицького, 100, 4 пов. акційна ціна 650\$ за м²
1 кім-60м²
2 кім-80 м²
тел. 096 805 95 25, 097 543 98 78

1 КІМ. КВ. 51.2 КВ. М. КУХНЯ-СТУДІЯ 26,6КВ.М
3 пов. Будинок збудований, зданий, матеріали стін цегла. Акційна ціна! 21700 грн/м²
Адреса: вул. Шептицького, 100 с. Петриків (поблизу центрального ринку).
тел. 096 805 95 25, 097 543 98 78

4. НЕРУХОМІСТЬ

4.0 КРАЩІ ПРОПОЗИЦІЇ
АГЕНТСТВО НЕРУХОМОСТІ (096) 670-59-05

4.1 ПРОДАЮ 1-КІМН.

вул.Лучаківського 2/10/ц 45,55 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Лучаківського ц/б 52,15кв.м д/у, на озеро (067) 128-51-71

вул.Львівська 7/10/ц 52,01 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Миру 1/9/ц 34 кв.м рем., меб.,без ком 22 000 (096) 851-38-01

вул.Тарнавського 3/10/ц 40 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

Сонячний 8/10/ц 40 кв.м д/у, сира (067) 128-51-71

4.2 ПРОДАЮ 2-КІМН.

вул.Лучаківського 4/9/ц 87,84кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Лучаківського ц/б 73,03кв.м д/у, на озеро (067) 128-51-71

вул.Львівська 2/9/ц 62,1кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Тарнавського 4/10/ц 67 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

Сонячний ц/б 70,5 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

4.3 ПРОДАЮ 3-КІМН.

вул.Лучаківського 2/10/ц 89 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Лучаківського 2/10/ц 96,9кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Львівська 3/10/ц 82кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Львівська 4/10/ц 92,3 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

вул.Тарнавського ц/б 95 кв.м д/у,сира (067) 128-51-71

4.6 ПРОДАМ БУДИНОК

1/2 будинку с.Г.Шевченківські 250 кв.м2 входи, стяжка, штукат., вікна, газ, світло, торг35 000 у.о. (096) 734-68-47

Будинок-дача с.Лозова 2 пов - гараж, підвал, свердловина, світло, газ, жилий, 0,06 га, pobl. ліс, торг21 000 у.о. (096) 734-68-47

Будинок с.В.Гаї 1-пов -добротний, 3 спальні, зал, кухня, камін, підвал, сад, огорожа, 0,14 га,173 000 у.о. (096) 734-68-47

Ділянка земельна с.Байківці 0,2 га-- (098) 570-06-33

4.8 ЗДАМ В ОРЕНДУ

2-кім. квартиру, Дружба, 52/30/8, кол., меб., поб. тех., 6 000 грн.+ком. (096) 734-68-47

2-кім. квартиру, Дружба, 75 кв.м, і/о, е все, 1-ша задача, 300 у.о. (096) 734-68-47

3-кім. квартиру, р-н «Подолань», 130 кв.м, н/б, частк. меб., 300 у.о.+ком. (096) 734-68-47

Візьму на квартиру сімейну пару, Дружба. (098) 648-20-84

Візьму на квартиру хлопців, дівчат, працюючих. (096) 389-75-28

ГУРТОЖИТОК, СОНЯЧНИЙ, ВСЯ ПОБУТОВА ТЕХНІКА. (096) 389-75-28

КІМНАТА ОКРЕМА НА ПІДСЕЛЕННЯ, БЕЗ ГОСПОДАРА, НЕДОРОГО. (096) 171-78-84

КІМНАТУ ДЛЯ ХЛОПЦІВ-СТУДЕНТІВ АБО ПРАЦЮЮЧИХ, ДРУЖБА, ВСІ ЗРУЧНОСТІ, 2 000 ГРН. (098) 316-15-57

Приміщення комерційне, «Канада», 1 пов., 70 кв.м, і/о, рем., 200 у.о.+ком. (096) 734-68-47

Приміщення комерційне, вул.Шашкевича, 1 пов., 20 кв.м, 2 000 грн.+ком. (096) 734-68-47

Приміщення комерційне, Дружба, 1 пов., 32 кв.м, охорона, зупинка, 7 000 грн.+ком. (096) 734-68-47

Приміщення комерційне, Дружба, 2 пов., 240 кв.м, рем,с/в, 12 000 грн. (096) 734-68-47

ЦІЛОДОБОВА АВТОСТОЯНКА ДЛЯ ВАНТАЖНОГО ТА ВЕЛИКОГАБАРИТНОГО ТРАНСПОРТУ

в селі Мишковичі, поблизу об'їзної дороги (траса Е 85)

Перших три дні паркінгу – БЕЗКОШТОВНО

Ціни доступні

Стоянка під охороною

ТЕЛ. 067 555 49 55

ГОВОРІ ПРИМІЩЕННЯ
ПІД БУДЬ-ЯКИЙ ВИД ДІЯЛЬНОСТІ
ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО

ЗДАЧА 4 КВАРТАЛ 2023 РОКУ

вітражні вікна, висота 3,30 м², газ, вода, світло

вул. Київська, 7Д www.bud-control.te.ua

тел. (067) 128-51-71, (098) 188-78-88

МАТІА
БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

050 011 52 66
вул. Лучаківського, 6

www.matla.com.ua

Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачуй картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

ПРИМІЩЕННЯ ОФІСНЕ, ВУЛ.КИЇВСЬКА, 70 КВ.М, ІНТЕРНЕТ, ОПАЛЕННЯ (ТЕПЛОВИЙ НАСОС), РЕМОНТ, ДОГОВІРНА (067) 352-21-26

ОРЕНДА ОФІСІВ
по вул. Білогірській від 101,7 м²
тел. 067 674 60 02, власник

ПРИМІЩЕННЯ ОФІСНІ, ВУЛ.ГАЛИЦЬКА, 42, 2 КВ.М, ПІД САЛОН КРАСИ, І/О, РЕМ., ЗРУЧНОСТІ, КУХНЯ, ДОГОВІРНА. (097) 849-36-56

4.9 КУПЛЮ
1-, 2-, 3-КІМ. КВАРТИРУ, БУДИНОК, ЧАСТИНУ БУДИНКУ В М.ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРМІНОВИЙ РОЗРАХУНОК. (096) 670-59-05

4.10 ЗНІМУ
1-, 2-кім. квартиру, в Тернополі, термово, (067) 712-82-72

1-, 2-кім. квартиру, термово, для місцевих, на тривалий термін. (098) 681-29-46

Будинок або склади з земельною ділянкою, для врятованих безпритульних собак. (068) 071-33-78

Винайму квартиру, розгляну всі варіанти, (Ірина) (067) 869-16-96

4.11 РІЗНЕ

АН «Перший центр нерухомості», 6-р Шевченка, 1, 1 пов., 9-16 год., продаж-оренда квартир, комерц.прим., діл.зем., будин 25-57-57, (067) 354-37-89

Продаються приміщення цокольні, пр.Тарнавського, ц/б, 79,9 кв.м, 100 м від нового ринку. (067) 128-51-71

Продається відділ жіночого одягу, р-к «Оріон», 15 кв.м, термово. (067) 128-51-71

Продається приміщення, вул.Київська, ц/б, 79,9 кв.м, власник. (067) 128-51-71

Продається приміщення, пл. Ринок, ц/б, 80 кв.м, власник. (067) 128-51-71

Продається термово відділ жіночого одягу з товаром, вул.15 Квітня, р-к «Оріон», 15 кв.м, договірна (067) 128-51-71

Інтенсивний курс від ВЕБ ДИЗАЙН

від ІТ-Академії

PSD

067 431-19-21
реєстрація на сайті ita.in.ua

ЯК ЗМІНИЛИСЯ ТАРИФИ ПОШТОВИХ ПЕРЕВІЗНИКІВ: МИ ПОРІВНЯЛИ

Гроші ■ Із початку нового року деякі поштові перевізники підняли тарифи на відправку посилок. Це пов'язано з подорожчанням пального. Ми порівняли, як відрізняється вартість відправки посилок у різних перевізників

ВАРТІСТЬ ДОСТАВКИ ВЕЛИКОЇ ПОСИЛКИ З ТЕРНОПОЛЯ

	КИЇВ	ОДЕСА	ЧОРТКІВ
 УКРПОШТА (стандарт/експрес)	410/485 грн	410/485 грн	390/405 грн
 НОВА ПОШТА	1125 грн	1125 грн	965 грн
 Meest	755 грн	885 грн	-

ВАРТІСТЬ ДОСТАВКИ МАЛОЇ ПОСИЛКИ З ТЕРНОПОЛЯ

	КИЇВ	ОДЕСА	ЧОРТКІВ
 УКРПОШТА (стандарт/експрес)	42/50 грн	42/50 грн	34/38 грн
 НОВА ПОШТА	70 грн	70 грн	70 грн
 Meest	55 грн	55 грн	40 грн

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

Дехто підвищив тарифи з початком 2023 року, а у деяких компаніях це зробили ще кілька місяців тому.

Укрпошта

Наразі «Укрпошта» не змінювала тарифи на доставку посилок по Україні з нового року. Зростання тарифів відбулося у липні через подорожчання пального та ускладнення логістики. Доставки в межах України подорожчали в середньому на 14%, а в межах області — на 13%.

Щоб платити менше — можна оформити посилку онлайн. Тоді ви отримаєте знижку 3%.

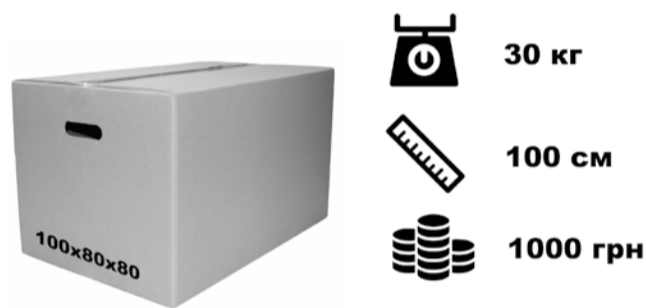
А от доставка посилок до Польщі з початком нового року подешевшала. Як повідомили на офіційному сайті Укрпошти, тепер вартість відправлення посилок з України в Польщу становитиме на 75% менше порівняно з поточною вартістю EMS-доставки (сервіс прискореної міжнародної доставки). Для прикладу, з січня EMS-відправлення ва-

гою до 1 кг коштуватиме 6 дол. США; вагою до 10 кг — близько 8,85 дол., а до 20 кг — до 12,5 дол. Нові тарифи будуть єдиними як для роздрібних, так і для корпоративних клієнтів, незалежно від того, чи ви пересилати посилки рідним та друзям з особистими речами, чи продаєте товари на польських інтернет-майданчиках покупцям у Польщі. Терміни доставки EMS-відправлень до Польщі складають 7-14 днів.

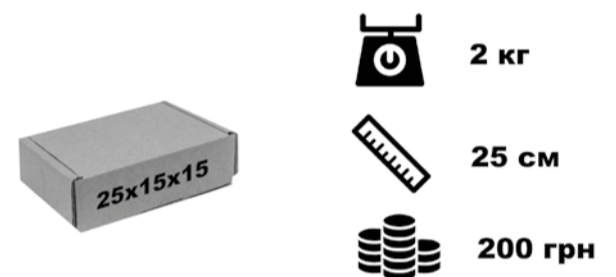
Нова пошта

Чимало змін вже за працювали на «Новій пошті». Як повідомили на офіційному сайті, компанія за власний кошт купляє генератори, додаткове обладнання для посилення зв'язку, створює запаси палива, щоб відділення були пунктами незламності, де незалежно від наявності електрики приймають та видають посилки, дають можливість клієнтам підзарядити свої гаджети. Також зважаючи на стрибки цін на паливо та інші витрати, з початку 2023

Характеристики відправлення:

Характеристики відправлення:

року відбулися зміни до тарифів. Ось основні зміни:

1. Вартість доставки у відділення та поштою відтепер буде розраховуватися однаково.

2. Скасували додаткову плату за повернення товару відправнику після перевірки у відділенні і тепер вона буде безкоштовною. Раніше це коштувало 20 грн.

3. Тариф на доставку документів у фірмовому картонному конверті у відділення та поштою становитиме — 55 грн.

4. Посилка між відділеннями та поштою до міста:

до 2 кг — 50 грн
до 10 кг — 80 грн
до 30 кг — 120 грн

5. Посилка між відділеннями та поштою по Україні:

до 2 кг — 70 грн
до 10 кг — 100 грн
до 30 кг — 140 грн

6. Доплата за доставку/забір кур'єром

для відправлень до 30 кг — +35 грн до тарифу.

за кожні 100 кг для відправлень понад 30 кг — +100 грн до тарифу.

На сайті «Нової пошти» можна розрахувати вартість доставки за допомогою онлайн-калькулятора. Для цього потрібно вказати місто відправки та прибуття посилки, її вагу, розмір коробки, оголошену вартість.

Meest

Вартість доставки посилок по Україні змінилася 22 серпня. Порахувати вартість відправлення буде важче, оскільки калькулятора на офіційному сайті ми не знайшли. Можна скористатися таблицею цін, вибравши відповідні параметри посилки та тарифний пояс.

Також можна дізнатися ціну при створенні декларації онлайн у відповідній вкладці. Після введення даних ви дізнаєтеся вартість відправлення.

Якщо посилка вагою до 30 кілограмів, вартість доставки по Україні не відріз-

нятиметься. Однак якщо вона важча 30 кілограмів, потрібно буде визначити тарифний пояс за допомогою таблиці та шукати відповідну ціну.

Де дешевше?

Ми розрахували вартість доставки посилок різними поштовими перевізниками.

Ми порівняли вартість доставки посилок з Тернополя до інших міст України — Чортків (у межах області), до Києва та в Одесу. За допомогою онлайн-калькуляторів ми визначили вартість доставки двох умовних відправлень.

Перша посилка — вагою два кілограми. Найдовша сторона коробки — 25 см. Оголошена вартість — 200 гривень.

Орієнтовну вартість доставки порівняйте на графіці.

Друга посилка має такі характеристики: вага — 30 кг, найдовша сторона коробки — 100 см, оголошена вартість — 1000 грн.

Куди подіти «живу» ялинку після свят: чи є пункти збору

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

За кілька тижнів справжні ялинки та сосни починають засихати та осипатися. Деревина стає менш привабливою, а господарям від них додатковий клопіт. Єдиний вихід — утилізація. Зі слів речниці Тернопільської міської ради Мар'яни Зварич, у місті не працюють пункти збору новорічних хвойних дерев.

Куди нести

— Жителі Тернопільської міської територіальної громади, які придбали на новорічно-різдвяні свята «живі» ялинки та сосни, зможуть залишити їх після використання на території смітцевого майданчика поруч зі встановленими контейнерами для твердих побутових відходів. Потім комунальні служби вивозять складені

ялинки на сміттєзвалище, — каже вона.

В управлінні житлово-комунального господарства, благоустрою та екології просять місцевих жителів не закидати цілі ялинки чи сосни у контейнери. Адже новорічні — дерева великогабаритні тверді побутові відходи.

Тому, якщо у вас немає вдома тварин та твердопаливного засобу обігріву, вам треба просто очистити дерево від святкових декораций і залишити його біля контейнерів зі сміттям.

— Техніка, яка буде здійснювати вивезення, щоб мала змогу легко під'їхати та завантажити його. Звідти їх уже вилучають працівники обслуговуючих підприємств, що здійснюють вивезення сміття, — повідомляють на офіційному сайті міськради.

Минулого року працівники підприємства, що обслуговує мі-

крорайон «Східний масив», використовували механічну дробилку. Після чого деревину віддавали на котельні для обігріву закладів.

Також ми звернулися до голови ГО «Рада голів ОСББ міста Тернополя» Сергія Лупака, аби дізнатися, чи організують в ОСББ свій збір ялинок і що з ними роблять.

— Щорічно ялинки збирають і вивозять централізовано. Цим займається управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології. Я пам'ятаю, минулого року казали просто приносити до контейнерів, а потім дерева вивозили. Як буде цьогогоріч — поки невідомо, можливо, як і раніше. Жодної інформації я не отримував. Але думаю, ялинок біля смітників буде менше. Люди не так активно купували, деякі вирішили придбати штучні, а деякі взагалі без ялинок, — розповів пан Сергій.

Досвід інших міст

І поки тернополяни просто викидають хвойні дерева на смітник, жителі інших населених пунктів використовують їх з користю. Наприклад, у містах організують пункти прийому новорічних дерев. Це може бути п'ять, а може і 20 пунктів. Людям варто просто принести туди свою новорічну красуню і залишити. Зібрані ялинки, сосни, смереки перероблять на тріски і використовують для мульчування (кривання поверхні ґрунту соломкою, перегноем, відходами) лунок кушів та дерев, що захищає ґрунт від пересихання і перегріву. Такі методи утилізації практикували в Києві, Одесі, Полтаві, Хмельницькому та Львові. У Національній екологічній раді України переконують, відвезти ялинки на сміттєзвалище і там спалювати одразу означає — шкодити навколишньому середовищу.

— Жива ялинка, поки росте, поглинає вуглекислий газ і допомагає стримувати темпи глобального потепління. Але, якщо в січні її просто відправити на звалище, вона, як і будь-яке органічне сміття буде виділяти метан, що впливає на зміну клімату. Двометрове дерево, розкладаючись на звалищі, викине в атмосферу 6 кілограмів CO₂, — повідомляють в екологічній раді.

Тож команда ради неодноразово влаштовувала пункти прийому, куди після закінчення свят можна здати новорічні ялини та сосни. Перед транспортуванням треба перекопати, що на хвойних деревах не залишилось новорічних прикрас.

Зібрані дерева на спеціальному різкоподібнювачі перероблять на тріску, якою потім підсипатимуть в лунки нових саджанців в лісових господарствах. Крім того, використати дерева можна застосовувати замість палива при обігріві.

СКІЛЬКИ ЗАПЛАТИМО ЗА М'ЯСО

Ціни ■ Серед продуктів, які найбільше подорожчали під час війни, – м'ясо. Особливо зросли в ціні курятина, свинина, сало. Ми дізналися актуальні ціни в різних супермаркетах та на ринку

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Українці під час війни практично щодня спостерігають зростання цін на харчові продукти. Ми порівняли вартість м'яса у січні 2022 та січні 2023 року.

Кілограм курячої тушки рік тому коштував від 62 гривень. Тепер ціна сягає і 88 гривень.

Куряче філе наразі коштує від 126 до 144 гривень за кілограм. Торік – 109–134. Курячі крильці були по 60–70 гривень, тепер – 70–94.

Свинячу вирізку можна було купити по 158 грн/кг. Тепер вона коштує 214–230 гривень. Ребра коштували 109 гривень, тепер – щонайменше 169.

На ринку ажіотаж

У м'ясному павільйоні Центрального ринку у вівторок, 3 січня, був ажіотаж. Чимало людей прийшли купити м'ясо до свят.

Його вартість тут не дешевша, ніж у магазинах. Продавці кажуть – фермерське, свіже. Вибір свинини тут значно більший, ніж у магазинах. До того ж, можна купити частини, які ми не побачили на полицях супермаркетів. Дехто купує копитця свині на холодець. Вони по 50–70 гривень за кілограм.

Також можна купити і обрізки та кістки. Їх зазвичай беруть домашнім тваринам.

Як ми помітили, вартість сала знизилася. У супермаркетах ми його не знайшли, тож якщо ви полюбляєте сало – за ним варто йти на ринок. Ціна за кілограм в середньому 140–170 гривень. Це кілька місяців тому вартість сягала і понад 200 гривень – дорожче, ніж м'ясо.

Обрізки сала та на шкварки чи смалець можна купити і по 70 гривень за кілограм.

Де дешевше

Ми обійшли кілька мереж

супермаркетів, які є в місті. Також побували і у м'ясному павільйоні центрального ринку. Ми порівняли ціни на м'ясо у «Сільпо», «АТБ», «Рукавичці» та NOVUS. Асортимент у магазинах відрізняється. Десять продають м'ясо на вагу, а в деяких супермаркетах – лише фасоване у вакуумній упаковці.

Вартість товару в різних мережах магазинів відрізняється. У деяких вигідніше купувати курятину, а у деяких – свинину.

Знайти м'ясо індички, кролика чи навіть яловичини можна не всюди.

Вартість товару в різних мережах відрізняється. У деяких вигідніше купувати курятину, у деяких – свинину

За даними Мінфіну, за минулий рік, вартість м'яса та м'ясопродуктів зросла в середньому на 24,5%. Рекордсменом в ціні у 2022 році стали яйця. Вони подорожчали на понад 80%. Фрукти в середньому стали дорожчі на 70%. Риба подорожчала на 44%.

Ціни зросли майже на 25%

Загальний індекс інфляції, станом на листопад 2022 року, склав 25,7%.

Як пояснили у Національному банку України, основною причиною прискорення інфляції залишаються наслідки повномасштабної війни – руйнування виробництв, порушення ланцюгів постачання та логістики, зниження пропозиції товарів та послуг та збільшення виробничих витрат бізнесу.

Додатковий тиск на ціни призводить до погіршення очікувань населення та бізнесу, а також коригування офіційного курсу гривні.

Вартість м'яса у супермаркетах міста та на ринку

	Сільпо	АТБ	NOVUS	рукавичка	Ринок
Тушка куряча	85,5	81	–	–	87,9
Філе куряче	144	142,9	144	126	139,9
Грудка куряча	97	–	–	–	–
Крило куряче	94	76,8	91	70	80,9
Четвертина куряча	75	69,4	–	–	87,9
Гомілка куряча	82	79	80	–	89,9
Стегно куряче	–	–	104	–	104,9
Індиче крило	90	–	–	–	–
Гомілка індички	144	–	–	119	–
Сало	–	–	–	–	70-170
Ребро свиняче	169	–	174	–	175
Лопатка свиняча	164	–	169	189	170
Рулька свиняча	95,5	–	99,9	–	100
Окіст свинячий б/к	174	156	–	–	–
Биток свинячий б/к	199	–	–	–	–
Стегно свиняче б/к	–	–	179	–	–
Вирізка свиняча	–	–	214	–	230
Гомілка свиняча	94	–	–	–	90
Корейка свиняча	174	–	184	–	–
Грудинка свиняча	159	–	189	–	155
Ошийок свинячий б/к	189	–	194	–	180
Кролик тушка	234	–	–	–	–
Вирізка яловича	–	–	389	–	–
Стегно яловиче	–	–	249	–	–
М'ясо котлетне ялович.	–	–	199	–	–
Фарш курячий	164	–	159	137	160
Фарш свинячий	149	–	159	142	150
Фарш асорті	139	–	169	–	–

станом на 3 січня 2023 року

У м'ясному павільйоні напередодні свят чимало людей

Якщо поторгуватися – можна «збити» ціну на ринку

Дешевше купувати м'ясо на вагу, а не упаковане

ГЕНЕРАТОР НА БІОВІДХОДАХ

Винаходи ■ Науковець Валерій Федорейко та його колеги створили генератори-утилізатори на 2000, 3000 та 6000 кВт, що функціонують на біовідходах. Як працює техніка і чи реально це можливість зекономити — ми дізнавалися

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Від перших днів повномасштабного вторгнення в Україні страждає енергетична інфраструктура. Через що люди змушені залишатися без світла, а інколи і тепла. Також нас неодноразово лякали відсутністю блакитного палива, від якого сьогодні залежить чимало. Натомість директор центру «Енергоефективних технологій» Тернопільського національного педагогічного університету ім. Гнатюка Валерій Федорейко переконаний, наша країна має свої ресурси, що дозволяють працювати і жити без газу та отримувати електричну енергію.

— Наразі Україна отримує електроенергію з вітру, сонця та води. Сонячні електростанції мають великий недолік — вони перестають генерувати енергію під час негоди. ККД знижується на 30, а то і 50%. Аналогічні недоліки мають вітрові електростанції. Вітряки встановлювали на Півдні України, а енергію вони виробляли лише завдяки вітрам пасатам, де є обмін між морем і сушею. З гідроенергією ситуація трохи краща. Але є варіант, який взагалі не залежить від погодних умов і при правильному використанні зможе давати нам таку необхідну теплову та електричну енергію. І цей варіант — біовідходи, — каже він.

Як їх застосовувати?

Попри війну Україна залишається аграрною країною.

— І тут виникає питання: а чому ми не використовуємо біоенергетику? Біоенергія вважається відновлювальною зеленою енергією. Наша країна найбагатша на біоресурси. Наш агрокомплекс продукує щорічно 25–30 мільйонів тонн біовідходів: елеваторні відходи, солома, качани кукурудзи. Можливо хтось ще не знає, то пояснюю: зелена енергетика працює в ре-

жимі зворотного фотосинтезу. Коли рослина росте, вона забирає вуглекислий газ, а коли згорає, то цей газ вона віддає назад, — розповідає Федорейко.

Розумне спалювання біовідходів може забезпечити великі підприємства та заводи України не лише тепловою, а й електричною енергією. До того ж, якщо говорити за опалення, то обійдеться значно дешевше, ніж використовувати природний газ. Нам наводять приклади розрахунків.

— Три тонни біовідходів дорівнює 1000 кубів природного газу. А 1000 кубів газу сьогодні на ринку Європи коштує +/- 1000 євро. А ось найдорожчі з біовідходів вважаються качани кукурудзи. Тонна таких відходів коштує

Науковець стверджує, завдяки такому генератору можна отримати енергію в 14 разів дешевше

приблизно 1000 гривень. Якщо нам треба три тонни, то вони обійдуться нам у 3000 гривень. Це означає, що якби Україна використовувала не природний газ, а біовідходи, то енергію ми отримували б майже в 14 раз дешевше. Яким чином газ та енергія пов'язані між собою? Справа в тому, що під час спалювання біовідходів, отримується теплова енергія, і саме вона дозволяє повністю відмовитися від природного газу, — каже пан Федорейко.

Також науковець закликає не порівнювати біовідходи і деревину. Якщо поглянути з точки зору еколога, то під час спалювання деревини ми завдаємо великої шкоди екології — залишаємо її без «легеня». А якщо замість деревини у топку підуть біовідходи, то ми навпаки рятуємо навколишнє се-

Винахідники допрацьовують, аби ці генератори давали не лише теплову, а й електричну енергію

редовище від небажаних газів, що виділяються під час гниття того ж лушпиння та качанів.

— Розумієте, від дерев наше навколишнє середовище отримує користь. Древа — легені нашої екології. А ось біовідходи навпаки можуть нашкодити природі, якщо їх правильно не використовувати. Бо восени фермери, агрономи активно вивозять залишки на смітники, де все це перегниває та забруднює атмосферу. Тому ми вирішили, що краще ці відходи спалювати і отримувати дешеву енергію. І гроші зекономили, і природа не постраждала. Від цього і пішла назва наших приладів — генератори-утилізатори, — каже співрозмовник.

Генератори-утилізатори

Обладнання повністю автоматизоване. Єдине, що доводиться заповувати в Європі, — мікропроцесори. Наразі генератори-утилізатори на біовідходах забезпечують підприємства тільки тепловою енергією. Щодо детальної роботи генераторів-утилізаторів, то Валерій Федорейко розповідає на прикладі підприємства із сушіння зерна.

— Автоматичний вантажник бере тонну біовідходів і закидає у великий бункер. Потім ці відходи базуються в оперативний бункер. Звідти регульований електроприлад за командою мікропроцесора подає команду на закидання біомаси в топку. Там стоїть вентилятор, що вдуває біомасу і при температурі 400 градусів Цельсія вони починають горіти як природний газ, — каже співрозмовник. — Починається процес газифікації біовідходів шляхом струменевого випарного горіння. Температура в топці під час горіння 1500 градусів. Прилади автоматично рахують температуру, що має бути на виході, а також вологість навколишнього середовища. Продукти згорання попадають у теплообмінник і ми сушимо зерно теплим повітрям. А якби це було блакитне паливо, то під час сушіння на зерні залишалися токсини.

Також генератори-утилізатори можна використовувати для сушіння бетону, обпалювання цегли та обігріву теплиць. А весь природний газ направляти на інші потреби країни.

— Один мільярд кубів газу йде

на сушіння зерна. Ми можемо сушити зерно завдяки біовідходам, а цей мільярд газу направити на побут, щоб ним користувалися люди в приватних будинках чи квартирах. Коли ми робимо бетон чи обпалюємо цеглу, то нам не треба теплообмінника. Продукти згорання ми направляємо прямо в зону сушіння бетону або зону випалювання цегли. І тоді наш генератор стає дешевшим на 30–40%. Адже теплообмінник займає половину від нашого генератора, — каже директор центру «Енергоефективних технологій» Тернопільського національного педагогічного університету ім. Гнатюка.

Наразі вже доступні генератори-утилізатори на 2000, 3000 та 6000 кВт. Один коштуватиме три чи чотири мільйони гривень. Якщо говорити за генератор-утилізатор на 1 МВт, то його вартість 1,5 мільйона гривень. Термін його окупності три місяці.

Також вже у процесі виготовлення повітряна турбіна, що дозволить безшумно перетворювати теплову енергію на електричну. А отже генератори стануть ще більш необхідними.

Генератори підійдуть для підприємств і заводів, адже вони габаритні і займають чимало місця

Генератори-утилізатори автоматичні і не потребують постійного втручання людини

Валерій разом з однодумцями бажають, аби їх генераторами користувалися всі підприємства

ІЗ ЯКИМ ПЕДІАТРОМ ЩЕ МОЖНА ПІДПИСАТИ ДЕКЛАРАЦІЮ

Діти ■ Чи реально зараз підписати декларацію з педіатрами в Тернополі і до якого віку необхідна обов'язкова присутність батьків – ми дізнавалися

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Педіатр — добрий товариш для дітей. Саме він від перших днів народження проводить планові огляди, а також стежить за розвитком малюка. Зараз у нього можна отримати необхідне направлення до вузькопрофільних лікарів.

У Тернопільській міській дитячій комунальній лікарні консультацію від педіатра можна отримати як в центральному поліклінічному відділі, так і на дільницях. Наразі там працюють 60 педіатрів. Про це повідомляють у відділі охорони здоров'я та медичного забезпечення Тернопільської міської ради.

Зі слів начальника відділу Василя Даньчака, кожен із них має своє навантаження, але все відповідно до правил Національної служби здоров'я України (НСЗУ).

— Норма на одного педіатра 900 пацієнтів. Максимальна кількість підписаних декларацій — 1500. Це якщо лікар працює на повну ставку. Лікар не має права відмовляти в укладенні декларації пацієнту через вік, стать, соціальний статус, історію хвороб, національність. Проте має право відмовити, якщо він досягнув оптимального ліміту декларацій. Якщо в медичному закладі є ті, хто ще не досягли ліміту декларацій, але пацієнту відмовляють у підписанні, слід звернутися до керівника закладу. Враховуючи кількість набраних декларацій, понаднормові оплачуються відповідно до шкали оплат, згідно з вимогами НСЗУ, — наголошує він.

Щодо зарплати педіатра, то на її розмір впливає кількість підписаних декларацій із пацієнтами. Зі слів медичного директора з поліклінічної роботи Тернопільської міської дитячої

комунальної лікарні Володимира Кучми, також варто враховувати і вік пацієнтів.

— Компенсаційна ставка від Національної служби здоров'я України становить 768 гривень на рік за кожного пацієнта. 25% від суми йде на заробітну плату лікарям. Якщо пацієнт віком від 0 до 5 років, то компенсаційна ставка збільшується в чотири рази, а якщо від 6 до 18 років, то збільшується вдвічі, — каже він.

Наразі із 60 педіатрів, які працюють в державних медзакладах Тернополя, повне навантаження мають 55 лікарів. А ось у п'ятьох ще відкриті місця для підписання декларацій та надання допомоги новим маленьким пацієнтам. Деякі педіатри близькі до фінальної кількості, а є такі, яким не вдалося набрати й 200 пацієнтів.

Наразі у Тернополі вільні лише п'ять педіатрів із 60 можливих. З ними можна підписати декларації

До кого ще можна потрапити — дивіться на графіці. Дані нам надали у відділі охорони здоров'я та медичного забезпечення Тернопільської міської ради.

Дізнатися більше інформації про педіатра, а саме його освіту, досвід та контакти можна на офіційному сайті міської дитячої комунальної лікарні. Також там можна знайти інформацію про вузькопрофільних лікарів (ортопед, логопед, кардіолог, імунолог та інші). І звичайно ж, за допомогою сайту можна записатися на прийом до лікаря, не виходячи з дому, запевняють нас у медзакладі.

Заробітна плата педіатра залежить від кількості декларацій, а також віку кожного пацієнта. Педіатр надає послуги дітям від 0 до 18 років

Як підписати декларацію?

Педіатр спостерігає за здоров'ям дітей від народження до 18 років. Увага! За дітей до 14 років декларацію з лікарем підписує один із батьків. На момент підписання батько або мати повинні мати при собі такі документи:

- свідоцтво про народження або документ, що підтверджує факт народження, виданий компетентними органами іноземної держави;
 - документи, що посвідчують особу та повноваження одного з батьків дитини або іншу особу, яка є законним представником пацієнта.
- Якщо вашій дитині вже виповнилося 14 років, то вона має повне право самостійно обрати собі педіатра і підписувати з ним декларацію. При собі

необхідно мати один із таких документів:

- паспорт громадянина України;
 - тимчасове посвідчення громадянина України;
 - посвідку на постійне проживання в Україні;
 - посвідчення біженця;
 - посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту.
- Підписати декларацію може будь-хто з батьків. З 14 років дитина може зробити це самостійно. Проте згідно із законодавством України лікар має повідомляти батькам, усиновлювачам чи опікунам неповнолітньої дитини про стан її здоров'я. За українським законодавством, людина вважається неповнолітньою до 18 років, — наголошують у Національній службі здоров'я України.

Яку допомогу надає педіатр?

Неважливо, потрібно вашій дитині потрапити до хірурга, ортопеда чи ЛОРа — у першу чергу, ви з нею повинні звернутися до педіатра. Він її огляне і вже вирішить, чи дійсно треба подальша діагностика, лікування чи госпіталізація.

— Терапевт спостерігає за станом здоров'я пацієнтів із використанням фізикальних, лабораторних та інструментальних методів обстеження відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я. Крім того, проводить діагностики та лікування найбільш поширених інфекційних та неінфекційних хвороб, травм, отруєнь, патологічних станів, — каже Василь Даньчак.

Крім того, можна отримати безплатно низку лабораторних діагностичних досліджень та швидких тестів:

- загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою (еритроцити, гемоглобін, гематокрит, тромбоцити, лейкоцити, базофіли, еозинофіли,

сегментоядерні нейтрофіли, паличкоядерні нейтрофіли, лімфоцити, моноцити);

- загальний аналіз сечі (колір, прозорість, реакція (рН), відносна щільність, білок, глюкоза,
- еритроцити, лейкоцити, епітеліальні клітини, циліндри, солі, бактерії, ацетон (кетонів тіла);
- глюкоза в цільній крові;
- холестерин загальний;
- швидкі тести на вагітність, тропонін, ВІЛ, вірусні гепатити;
- проведення тесту на антиген SARS-CoV-2.

Нагадаємо, отримати допомогу у Тернопільській міській дитячій комунальній лікарні можна щодня, незалежно від дня та години. Про це наголосив під час нашого інтерв'ю медичний директор із поліклінічної роботи Володимир Кучма.

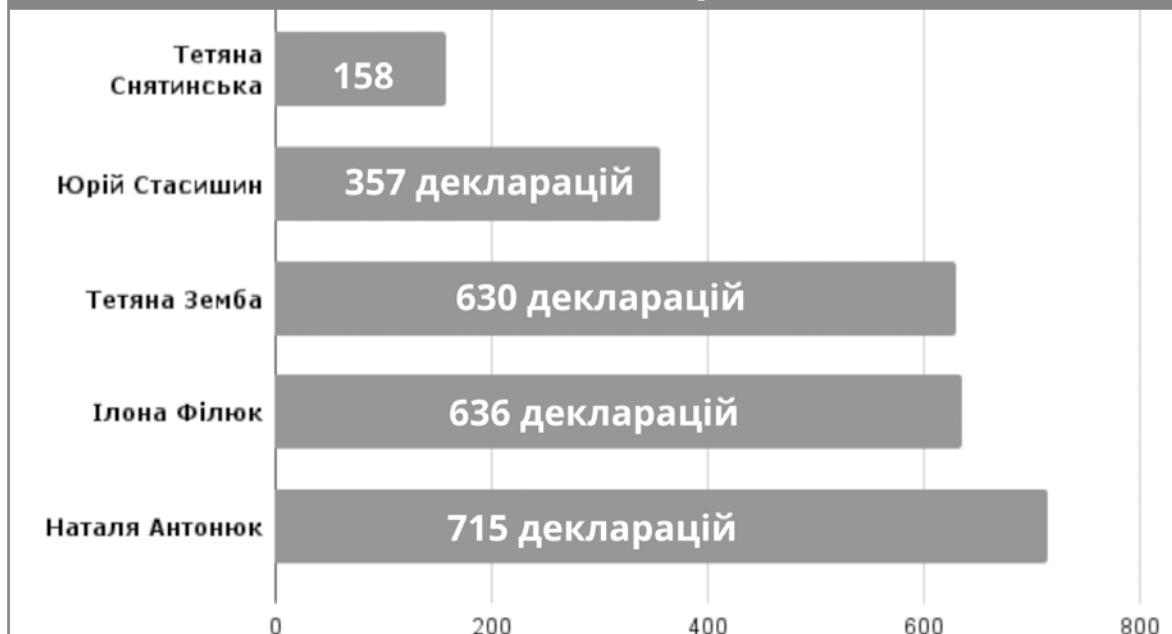
— У суботу всі філіали чергуватимуть з 09.00 до 15.00, а ось у неділю чергує центральна поліклініка з 09.00 до 15.00. Поліклініка знаходиться за адресою: вулиця Федьковича, 16. Також у суботу-неділю після 15.00 та цілу ніч працюють чергові кабінети у приймальному відділі, що знаходиться на вулиці Клінічна, 1а та вулиці Романа Купчинського, 14. За цими адресами є чергові педіатри, вони зможуть прийняти вас із дитиною, — розповідає пан Володимир.

Довідка

Всього у Тернопільській міській дитячій комунальній лікарні п'ять філіалів. Вони розташовані за такими адресами:

- бульвар Данила Галицького, 28
- вулиця Миру, 11
- вулиця Київська, 12
- проспект Злуки, 57
- вулиця Полковника Морозенка, 7

Із якими педіатрами у Тернополі ще можна підписати декларацію

З цими медиками ще можна укласти декларацію. Загалом вони можуть взяти 900 пацієнтів

СВЯТА ЗА МЕЖАМИ БАТЬКІВЩИНИ

Люди ■ Цьогоріч багато тернопольян через війну зустрічають Новий рік та Різдво за кордоном. «RIA плюс» поспілкувалася з трьома жінками, які виїхали до Чехії, Ірландії та Англії. Переселенки поділилися щирими спогадами про новорічно-різдвяні свята минулих років, як проводять їх за межами України, і чи переймають звичаї країн, у яких є тепер

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, 098-821-01-51,
JULIUA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM

Цим текстом ми не просимо читачів жаліти тих, хто відзначає свята не вдома, і не закликаємо думати, що героїні матеріалу вчинили неправильно. Ми подаємо точку зору людей, які через війну святкують Новий рік та народження Ісуса на чужині. Яке бажання вони мають на свята — розповідаємо.

Вперше святкує не з ріднею

Міла Орлик наразі мешкає в Чехії. Дівчина вперше виїхала за кордон 6 березня 2022 року, майже за два тижні після початку війни. Ще раніше, ділиться спогадами Міла, була «переляканою», за все хвилювалась. А коли росія вторглась на територію України, шодня плакала, не знала, що відбувається. Не могла витримати події навколо.

— Моя сестра теж із Тернополя і на відміну від мене має міцнішу нервову систему. А я на той час єдиним варіантом вбачала виїхати за кордон бодай на два-три тижні, аби заспокоїтись і відчутти себе в безпеці. У перші тижні було складно і через мовний бар'єр, і тому, що не розуміла, як жити далі. Та потім адаптувалась. Усвідомила, що в Україні війна, лунають сирени, — розповідає дівчина.

Зараз Міла живе на дві держави. Приїжджає в Україну, працює, робить покупки, донатить на ЗСУ, обстежується у лікарів. Тоді повертається до Чехії, де також займається улюбленою справою, сплачує податки тощо. Дівчина — професійна фотографка, знайшла там клієнтів. Різдво цьогоріч вперше святкує не з ріднею.

— Відколи себе пам'ятаю, моє Різдво проходило у колі рідних. Ми їздили до бабусь — спершу маминою, а тоді татовою матері, потім до тьоть. Тобто в нас був цілий тур по родичах, — усміхається Міла. — По дві-три години сиділи у кожній, гортали старі сімейні альбоми, спілкувались, смакували стравами, а особливо — кутею. Це були класні дні...

Альона Макух провела Різдво в Ірландії. Для святкової атмосфери, двері кімнати у готелі прикрасила композицією

Дівчина відзначала Різдвяні свята 25 грудня, бо так прийнято у чехів. Однак 7 січня також шанує, цього дня матиме вихідний. У планах — поїхати кудись, прогулятись Прагою. Назвати святкуванням те, як пройшли для неї Різдво та Новий рік, Міла складно. Пояснює, що не було усіх тих атрибутів торжества, як раніше. На свята просто відпочивали. Новорічну ніч вона зустріла зі своїм хлопцем та друзями, які теж родом з України. «Ми хотіли бути з кимось, а не самотніми. Бо наша сила в єдності. Разом загадали бажання, аби настала Перемога і жах війни закінчився!» — каже вона.

Аби хоч якось створити вдома зимову атмосферу, купили ялинку. Вона росте у горщику, тож після свят Міла планує висадити її у лісі. Ялинку назвали «Вірою» — у те, що скоро все буде добре як в Україні, так і у світі. Ще спекли смачні новорічні пряники, які патріотично розмалювали. Це підняло настрій на свята...

— Чи перейняли ми традиції від чехів? Це швидше вони від нас щось переймають, — жартує Міла. — У них на Різдво немає багатьох звичаїв, як в українців, хвалитись нічим, тому захоплюються нашою культурою. Зараз мені хочеться лише спокою, миру та Перемоги. Якщо кожен із нас мріє про це, то бажання скоро здійсниться!

Свята цьогоріч — у чорно-білих тонах

Альона Макух знайшла прихисток в Ірландії. Вона виїхала туди 24 березня 2022 року. Пригадує, що у перші дні найважче було морально: опинилась за кордоном сама, вдома залишились батьки, в душі вирував страх, що Тернопіль може стати мішенню ворога, невідомість. Дівчина обрала цю країну, бо з дитинства мріяла тут побувати. А ще в Ірландії говорять англійською, а вона більше не знає іноземних мов.

— Та й з нею мала проблеми, особливо з говорінням. Розуміла все, що мені кажуть, та не могла відповісти, підтримати розмову.

Тому здебільшого мовчала, соромилась. Але з часом спілкування з місцевими й відвідини державних мовних курсів дались взнаки. Англійську підтягнула й пошкодувала, чому не вчила її у школі, — розказує Альона.

Ірландці гостинно прийняли дівчину. Їй надали номер в одному з готелів, який не треба оплачувати. Крім безкоштовного проживання, біженців забезпечили харчуванням. Крім Альони, у готелі мешкають інші українці. Дівчина із захопленням ділиться тим, як раніше відзначала Новий рік та Різдво у Файному місті. Сміється, мовляв, щороку було одне і те ж. Свята минали у тісному родинному колі. Іноді Альону дратували одноманітність і банальні традиції. Проте сьогодні після перегляду архівних світлин їй сумно. Всі минулорічні зими для неї були радісними, і так тривало до 2022-го...

— Моя сім'я зберегла українські звичаї святкування Різдва. Ми мали однакові касети із записаними колядками. Я змалку їх знала. Родина збиралась у бабусі в селі. Готували на стіл 12 страв, смакували ними й колядували. Запрошували до хати вертеп. Щосвята одягали вишиванки. Тепер колориту свят бракує, — каже Альона.

На жаль, фотографії цих щасливих моментів залишилися вдома, тому дівчина не може нам їх показати. Цього року свята у неї минають скромно, проводить їх з компанією українців, які живуть у готелі. Щодо особливих ірландських традицій, Альона знижує плечима, мовляв, незвичного для нас немає. Єдине, що Різдво в Ірландії відзначають 25 грудня і набагато пишніше, аніж Новий рік. До дня народження Ісуса прискіпливо готуються, враховують деталі, накривають багатий стіл. Наступного дня, тобто 26 грудня, державний вихідний. А Новорічна ніч там — це лише невелика вечірка.

Адміністрація готелю вирішила потішити мешканців і святково прикрасила хол. Ще всередині грудня там встановили ялинку й вчепили гірлянди. Приміщення

«У час війни стало зрозуміло, що українці не потрібні ніде, крім рідної держави...»

світлиться кольоровими вогниками. Собі в кімнати ялинки ніхто не купував. Натомість люди зробили зимову композицію з підручних матеріалів і прикрасили двері ззовні.

— Хтось придбав у кімнати гірлянди. У мене теж висить на стіні, а ще «дошик» для настрою. На кухні готелю працюють наші дівчата. Коли ми святкували Різдво, на столі стояли й українські страви. До нас прийшли музиканти і заграли «Щедрик». Я ридала, бо це було страшенно приємно. Вийшло «гібридне» свято — українсько-ірландське. Та зрозуміло, що цьогоріч і Різдво, і Новий рік в чорно-білих тонах, — зітхає Альона.

Часова різниця між Україною та Ірландією — дві години. Тому прихід нового 2023 року дівчина святкувала двічі: о 22.00 за київським часом, а опівночі — за ірландським. На запитання, чи телефонувала до рідних у Тернопіль в Новорічну ніч, відповідає:

Міла Орлик на цьогорічні свята купила ялинку у горщику

Тетяна Шпікула з дітьми перебуває в Англії на свята

«Не наважилась!». Знала, що батьки будуть засмучені, тому написала їм листа з привітанням. Надіслала й сиділа у слезах.

— Я тривалий час обдумувала бажання, яке загадаю. І звучить воно так: «Хочу, щоб у 2023-му Україна знову стала людям домом», — на хвилику Альона Макух замовкає. — Коли годинник відстукував секунди до нового року, я міркувала, як сильно хочу, аби наші біженці могли повернутись додому. Додому в нашу Україну! Щоб не бродили по світу. Адже в час війни стало зрозуміло, що ми не потрібні ніде, крім рідної держави.

Цього року взагалі не до святкувань

Тетяна Шпікула волею випадку опинилась з дітьми в Англії. Мала там певні справи з документами, а в останню ніч перед вильотом вирішила залишитись і почати в країні нове життя. Це не пов'язано з війною, так склалась обставина. Будучи в Тернополі, жінка любила готуватися до зимових свят. Без ялинки Новий рік чи Різдво не минали.

— Процес вбирання новорічної «красуні» додавав мені відчуття наближення свят. Щороку вдома вогниками світилась ялинка. Цьогоріч ми із синомом і донькою обійшли лише гірляндою на вікно, для бодай якоїсь ат-

мосфери. Чи то через загальний настрій (не до святкувань), чи тому, що вже два тижні малеча хворіє, та новорічно-різдвяних свят я не відчувую, — каже тернопольянка.

На Святий вечір і Різдво раніше Тетяна з дітьми та уся її родина збиралися вдома у мами. Це було стабільною сімейною традицією. Та, на жаль, свята цього року родина проведе без них... А ще, каже жінка, подарунки дітям встигла зробити лише на День святого Миколая. На Різдво не мала змоги їх де-небудь придбати.

Англії мають деякі цікаві звичаї на зимові свята, додає наша героїня. Всі будівлі у містах тематично прикрашають, вони святяться від сотень ліхтариків, стоять великі ялинки. Навіть без снігу відчувається казковий настрій. На Різдво в Англії дарують один одному подарунки, а ще кожен має отримати святкову листівку. Навіть діти у школі між собою обмінялись перед зимовими канікулами.

— Я бажаю лише одного — аби швидше настав мир і закінчилась війна. Аби люди повернулись до нормального життя: без повітряних тривог, без трагічних звісток із фронту. Аби рідні дочекались вдома захисників. Широ вірю, що у новому 2023 році саме так і буде! — завершує розмову Тетяна.

НЕЗВИЧАЙНІ РЕЦЕПТИ КУТІ З РІЗНИХ РАЙОНІВ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ

Свято ■ Кожна господиня має свій секретний інгредієнт до куті, що робить страву особливою. Ми зібрали традиційні рецепти, які передають із покоління в покоління жителі Тернопільської області

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Лановеччина: «Кутя з халвою»

Священник Олексій Філюк ділиться власним рецептом куті. До базових продуктів додає ще й халву. Якщо бажаєте здивувати своїх рідних та друзів новою кутею, то вам варто підготувати такі інгредієнти.

- Пшениця товчена – 0,5 кг
- Вода – 3 л
- Мак – 300 г
- Мед – 200 г
- Родзинки – 100 г
- Халва – 200 г
- Горіхи – 200 г
- Цукати – 100 г
- Цукор – 100 г

Олексій Філюк обов'язково до куті додає халву і свою любов

пропарені родзинки, також підсмажені горіхи, потертий в макітрі мак. Все ретельно перемішати і дати трішки настоятися. Перед подачею на стіл посипаємо кутю цукатами. Всі інгредієнти можна додавати за бажанням, – розповідає він.

Також священник наголошує, результат приготування куті, як і будь-якої страви, залежить від настрою. Тому радить всім братися за приготування страви виключно з гарним настроєм, бо інакше – не вдасться.

ЯК ГОТУВАТИ:

А ось сам процес приготування нескладний, особливо для тих господинь чи господарів, які вже неодноразово експериментували з приготуванням цієї страви. Олексій Філюк розповідає детально.

– Спочатку потрібно зварити очищену пшеницю до готовності. Доводимо воду до кипіння і додаємо до неї пшеницю. Кидаємо мед, цукор, халву, попередньо

Чортківщина: «До пшениці додаємо сіль та соду»

Таємниці родинного приготування куті розкрила нам і місцева жителька Чортківського району Мирослава Плотницька. Вони роблять акцент не на додаткових інгредієнтах, а виключно на пшениці.

– На ніч промити і замочити пшеницю водою 1/1. Рано сполоскати і відварити. Води багато не лити, так щоб накрила. Воду можна доливати у разі потреби. Додати дрібку солі, довести до кипіння і на маленькому вогні варити. Процес займає майже дві години. Якщо довго вариться і не зварена ще, то на «кінчик ножа» додати соди і мішати, бо буде «бігти». Зварену троху охолодити. Головне, щоб не була рідка, – каже Мирослава.

Після охолодження до пшениці родина Плотницьких додає заздалегідь розпарені родзинки і троху підварений мелений мак. Все роблять з любов'ю та гарними настроями.

– Додаткові інгредієнти завжди на смак родини. Хтось може додати ще й мед, го-

Родина Мирослави Плотницької додає до пшениці троху соди або солі

рідки, цукати. Деяким людям не до вподоби родзинки, тому тут вже хто що любить. Наприклад, бабуся робить так само, тільки пшеницю вона варить довго у печі, а мак розтирає в ступці товкачем. Тому в неї завжди пшениця м'яка і виварена, і смак має яскравіший. А меду і маку вона не жаліє, – додає дівчина.

Кременецький район: «Кутя із присмаком чаю»

Жителька села Залісці Оксана переконана, головне у куті не різноманітні інгредієнти, а любов та турбота, з якою кожна господиня має готувати страву на Святвечір.

– Два стакани куті перебрати, помити, залити 500 мл води на ніч. Вранці посолити троху і зварити. Дати вистигнути. Поки кутю варимо, можна приділити увагу родзинкам, горіхам та маку. Окремо залити окропом 100 грамів, змолоти пів стакана (100 грамів) волоських горіхів, розтопити дві столові ложки меду. Ста-

кан (200 грамів) маку запарити окропом, дати постояти декілька хвилин і втерти у макітрі, – каже жінка.

Та попри всі традиції, пані Оксана все ж робить дуже солодкий чай і розводить ним кутю.

– Як тільки розвели кашу, можна одразу додавати заздалегідь підготовлені родзинки, подрібнені горіхи та витовчений мак. Мед кожен додає за бажанням, як і цукор. Обов'язково все перемішати і все. Всім смачного, – ділиться порадами жителька села Залісці.

Колишній Тереховлянський район: «Пшеницю промиваємо джерельною водою або варимо з цукром»

Староста села Гумніська Михайло Турчак розповів нам рецепт куті, за яким готує не лише його родина, а й всі господині в селі. Рецепт більш традиційний, але також має свої особливості.

– Для куті раджу брати яру пшеницю, адже вона м'якша, ніж озима. Так, один літр пшениці треба звечора замочити в холодній воді. Зранку добре її промити, щоб вода була повністю чистою, і потім залити трьома літрами холодної води. Бажано, аби вода була джерельна. Доводимо пшеницю до кипіння і варимо на маленькому вогні. При цьому обов'язково треба помішувати пшеницю і збирати піну. Бажано варити до трьох годин у баняку, у якому не пригорає. Тепер є такі антипригарні зі спеціальним покриттям, – каже пан Михайло.

Не менш важливу роль у куті відіграють і додаткові елементи, такі як мак, мед, сухофрукти або цукати. Тому тернополянам варто відповідально поставитися до вибору.

– Мак треба брати цілий, а не мелений. Найкраще його парити гарячою водою, відцідити і терти в глиняній макітрі дерев'яним макогоном, додаючи цукор невеликими порціями для того, щоб він добре стирася. І втертим він буде тоді, коли вже відстає від стінок макітри, спадає однорідною масою вниз, на дно. Мак змішуємо з пшеницею, додаємо пропарені і висушені родзинки та підсушені та дрібно порізані горіхи, курагу чи інші сухофрукти, – додає пан Михайло.

Подавати головну страву Святвечора треба теплою у великій глиняній мисці. Мед варто подавати останнім також у великій глиняній мисці. Наголошує Михайло Турчак.

А ось тернополянка Аліна Вербова каже, жоден Святвечір у родині не обходиться без смачної куті. Готують її виключно за рецептом бабусі, яка живе у селі Ласківці.

– У нас в родині, з покоління в покоління вчили, що потрібно спершу відварити мак, тоді його потрібно перетерти в макітрі макогоном. З маку має виділитися біла рідина, тоді він готовий до того,

Михайло переконаний, пшеницю варто промивати джерельною водою

щоб потрапити в кутю. Окремо вариться каша – зерна пшениці і одразу з цукром. Цю кашу ще називають сочевиця. Як тільки зерна троху охололи, додаємо до них наш гарно перетертий мак. Також крім маку обов'язково кладемо горіхи. Все обережно перемішуємо і подаємо до столу, – каже пані Аліна.

Інколи родина Вербових готує кутю і за традиціями Лановецького району. Тоді до каші додають ще чорнослив, мед, родзинки та шоколад. Виходить дуже смачно і незвичайно.

Аліна Вербова дотримується порад та традицій бабусі

Місто Тернопіль: «Кутя рідкувата, а першим її куштує батько»

Родина тернополянки Наталі Чури не має ексклюзивних чи секретних рецептів куті. Готують традиційну страву. А головне – з подякою до Бога та вірою у світле майбутнє нашої України.

– Беремо склянку пшениці, добре промити. Залити водою на ніч, або на кілька годин. Щоб набухла і була смачнішою. Зливаємо воду заливаємо чистою. Пропорція 1:3. Варити пшеницю треба на невеликому вогні до готовності. Якщо вода повністю закипить то доливаємо ще окропу. Щоб кутя обов'язково була рідкувата, – наголошує жінка.

А далі як за найкращими українськими традиціями – запарюють добру жменю родзинок і після набухання просто заливають водою. І звичайно ж, яка кутя без маку.

– Беремо мак, добре промиваємо. Заливаємо окропом, кілька хвилин проварюємо. Відціджуємо воду. Перекладаємо мак обов'язково в макітру. Найсмачніший мак третій. Макогоном тремо,

Наталія Чура додає мак тоді, коли з нього вже виділяється біле молоко

доки не пустить біленьке молочко. Треба почистити горіхи і нарізати їх дрібними шматочками. Тоді додаємо напередодні зварену кутю, родзинки, горіхи. Ретельно перемішуйте. Ми любимо, щоб кутя була рідкувата. Додаємо липовий мед. Першим кутю пробує батько і ділиться зі мною та мамою. Всім смачної куті та радісних різдвяних свят, – каже тернополянка.

КУПУЄМО
ДОРОГО ПАЇ

1 ^{ВІД}
ГА

ЯКІ В ОРЕНДІ

ДОПОМАГАЄМО В ОФОРМЛЕННІ ДОКУМЕНТІВ НА ЗЕМЛЮ:
СПАДЩИНА, СЕРТИФІКАТИ

ТЕЛ. (097) 523 34 22

Гороскоп

ОВЕН Уже з перших днів нового року Овнам не варто розслаблятися. Розвиток власного бізнесу та корекція бізнес-планів – основні напрямки, на які варто звернути увагу тим, хто хоче досягти успіху вже в січні 2023 року.

ТЕЛЕЦЬ Для Тельців на початку і в середині січня 2023 дуже важливо дотримуватися балансу, не піддаватися на провокації, не шукати проблем там, де їх немає. Початок року – відмінний час для занять спортом із метою боротьби зі стресом.

БЛИЗНЮКИ будуть повністю охоплені вирішенням професійних питань. Весь місяць буде сприятливим для тих, хто зайнятий у творчості або має публічну професію. Це якраз та ніша, яка дозволяє реалізуватися творчим Близнюкам.

РАК Січень буде успішним для сімейних Раків – як в особистому плані, так і в бізнесі. Незважаючи на те, що в другій половині очікується деяка напруга на роботі, чітко структурований тайм-менеджмент дозволить їм без проблем впоратися з усіма зобов'язаннями.

ЛЕВ Фінансова сфера не викликає жодних побоювань – навіть тих, хто під час свят трохи не розрахував свій бюджет. У другій декаді місяця з'явиться дуже хороши шанс для додаткових заробітків. На роботі доведеться все взяти в свої руки.

ДІВА У Дів відбудеться багато подій, пов'язаних із поліпшенням фінансового стану, юридичною та сімейною лінією. Цей місяць стане хорошою базою для напрацювання корисних зв'язків і формування успішної команди. Діви будуть активно проводити консультації.

ТЕРЕЗИ Робочі стосунки будуть протікати рівно. Між начальством і підлеглими спостерігається повний консенсус, всі робочі моменти успішно вирішуються на корпоративному рівні. Ваш внесок у спільну справу не залишиться непоміченим.

СКОРПІОН Січень стане надзвичайно вдалим і позитивним. Ті, хто володіє творчим началом можуть опинитися у вигаді у фінансовому сенсі. На любовному фронті Скорпіонів чекає справжній спалах романтизму, нижчих почуттів і кохання.

СТРЕЛЕЦЬ Вроджений оптимізм і життєрадісність цього знака Зодіака дозволять створити більш позитивне сприйняття навколишнього світу. Щоб уникнути конфліктних ситуацій, що призводять до розриву, потрібно постаратися проявити своє терпіння і сердечність.

КОЗЕРІГ Січень складатиметься максимально вдало для всіх без винятку Козерогів. Здоров'я буде просто відмінним, а оптимізм і дружелюбність дозволять отримати моральні дивіденди в повному обсязі. Козероги отримають цілковиту підтримку від свого начальника.

ВОДОЛІВ Водолюбів відчувають небачений приплив сил і бажання багато заробити. Незважаючи на досить великі святкові витрати, загальний фінансовий стан сім'ї Водолюбів буде стабільним. Під кінець місяця можна очікувати позаплатанові доходи, також матеріально допомогти захочуть ваші близькі родичі.

РИБИ Допомогти успіхів їм допоможе натхнення і багата уява, яка знайде реалізацію у вдалих проєктах. У другій половині місяця позитивна енергія Риб повинна бути спрямована на друзів і близьких. Доброта, турбота і увага позитивно вплинуть на загальні стосунки.

Погода у Тернополі

Цього тижня іменини святкують

11 січня: Веніамін, Георгій, Єгор, Іван, Лаврентій, Марк, Агрипина, Анна, Варвара, Євдокія, Єфросинія, Мотрона, Наталя, Ян.
12 січня: Антон, Данило, Лев, Макар, Ансія, Аріна, Ірина, Марія.
13 січня: Михайло, Петро, Меланія.
14 січня: Олександр, Богдан, Василь, В'ячеслав, Григорій, Єр'омей, Іван, Михайло, Микола, Петро, Платон, Трохим, Яків, Ян, Емілія.
15 січня: Василь, Кузьма, Марк, Петро, Серафим, Сергій, Уляна, Юліана.
16 січня: Гордій, Аріна, Ірина.
17 січня: Олександр, Аристарх, Артем, Архип, Афанасій, Денис, Юхим, Йосип, Клим, Лука, Марк, Микола, Остап, Павло, Прохор, Родіон, Семен.

КАРТОН-ПЛАСТ

ГАЙОВА 30 ЖИВОВА 25
КОПЕРНИКА 3 ОБ'ЇЗНА 17
15 КВІТНЯ, 15

ПАКУЙ ТА ВЕЗИ!

МАКУЛАТУРА
ПОЛІЕТИЛЕН

ПІДДОНИ

ЄВРО-КУБ

тел.: (068) 060 13 88,
(067) 350 20 60

ЦІЛОДОВОБА АВТОСТОЯНКА ДЛЯ ВАНТАЖНОГО ТА ВЕЛИКОГАБАРИТНОГО ТРАНСПОРТУ

в селі Мишковичі,
поблизу об'їзної дороги (траса Е 85)

Перших три дні паркінгу – БЕЗКОШТОВНО
Стоянка під охороною
Ціни доступні

ТЕЛ. 067 555 49 55

13 СІЧНЯ 19:00

ВОКАЛЬНА ФОРМАЦІЯ

ПІККАРДІЙСЬКА ТЕРЦІЯ

Чарівний Різдвяний концерт
на підтримку ЗСУ
КВІТКИ У КАСІ ДРАМТЕАТРУ

ДРАМТЕАТР

ЖИВИЙ ЗВУК

KARABAS.COM CONCERT.UA

З одного ракурсу

Як змінилися знамі заклади Тернополя

«БУРЯЧОК»

БУЛО:
На вулиці Руській працював
овочевий магазин «Бурячок»

СТАЛО:
Будівля нині має зовсім інший
вигляд. Тут тепер аптека

«ШКОЛЯРИК»

БУЛО:
Магазин канцелярськи працював
поруч зі школами №3 та №4

СТАЛО:
На його місці працює продуктовий
маркет

«МОЛОКО»

БУЛО:
Магазин та кафетерій «Молоко»
стали місцем зустрічі

СТАЛО:
На його місці тепер магазин
косметики, але назву пам'ятають

«СТАРА ПІЦЕРІЯ»

БУЛО:
Піцерія працює з 1984 року та стала
одним із культових закладів міста

СТАЛО:
її відремонтували, додали нові
страви у меню та оновили вивіску